

Štovski

ŽELEZAR



Leto XVIII.

1978

Marec

Št. 3

VOLITVE 1978

V temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih smo 9. marca 1978 izvolili delegate v delegacije za zbor združenega dela in v delegacije samoupravnih interesnih skupnosti. S tem dnem se je zaključilo večmesečno družbenopolitično delo sindikata in samoupravnih organov ter članov ZKJ.

V pripravljalnem obdobju — še v letu 1977 — smo evidentirali prek 1.000 delavcev in delavk v vse oblike delegatskega sistema, v katerem delavci neposredno delujejo prek svojih delegatov.

Na predkandidacijskih konferencah smo sestavili listo kandidatov, ki je obsegala 809 kandidatov, in sicer:

- 204 delegate za zbor združenega dela;
- 220 delegatov za posebne delegacije SIS;
- 220 delegatov za združene delegacije SIS;
- 165 delegatov za splošne delegacije SIS.

Od skupnega števila delegatov je 129 žena, 15,9 %.



V livarni strojne litine sta volilna odbora imela veliko dela, saj je to tretja največja TOZD v DO

Potek volitev ter rezultati udeležbe delavcev na voliščih so ponovno dokazali, da se naš delavec zaveda pomembnosti delegatskega sistema in da je »živo« zainteresiran za delovanje delegatskega sistema.

Volišča so bila že v jutranjih urah prizorišče masovne udeležbe in odziva na volitve. Nekatera volišča so svoje delo zaključila že pred sedmo uro zjutraj. Zaključek volitev v DO pa je bil že ob 15.30.



Na volišču TOZD Vzdrževanje



Na volišču delovne skupnosti za kadre in splošne zadeve

Na 24 voliščih je volilo 3.151 delavcev od skupno 3.425 volilnih upravičencev ali 92,0 %.

Pregled udeležbe volivcev:

TOZD — DS	Volilnih upravičencev	Volilo	%	Štev. volišč
Plavž	108	102	94,5	1
Jekl.-valjarne	845	772	91,5	5
Liv., valj. kok.	241	215	88,4	1
Liv. str. litine	350	297	90,0	1
Mehanska obdelava	198	181	91,4	1
Tovarna traktorjev	254	242	95,3	1
Vzdrževanje	458	378	86,5	2
Energetika	118	111	94,0	1
Transport	145	130	90,0	1
Kontrola kakovosti	114	111	97,4	2
GKSG	125	119	96,7	1
DPG	73	70	96,0	1
Priprava proizvodnje	56	56	100,0	1
Ekonomika organizacije	32	32	100,0	1
Investicije in razvoj	77	72	93,5	1
Komercialne posle	91	86	94,6	1
Finanč. rač. posle	57	57	100,0	1
Kadre in spl. zad.	129	122	94,6	1
Skupaj DO	3.425	3.151	92,0	24

V prihodnji številki bomo objavili celoten pregled delegacij po TOZD in DS.



Na volišču TOZD MO je bilo že v jutranjih urah živahno

Poslovno poročilo za leto 1977

V lanskem letu je bilo na nivoju delovne organizacije skupno proizvedenih 292.840 ton ali 0,6 % nad plansko zadolžitvijo ter 1,4 % manj kot v letu 1976. TOZD I je presegla planirano količino za 2,0 %, medtem kot TOZD II in TOZD III zaostajata za planom in sicer TOZD II za 9,7 %, TOZD III pa za 22,3 %. Od skupno proizvedenih 292.840 ton odpade na gotove proizvode 176.185 ton, kar je za 1,5 % več od letne zadolžitve.

TOZD I je presegla plan gotovih izdelkov za 3,7 %, TOZD II in TOZD III pa sta zaostali — TOZD II za 8,7 %, TOZD III za 22,3 % za planom. TT v izgradnji je v istem obdobju proizvedla 1.560 traktorjev od prvotno načrtovanih 4.000, ter se je v vseh teh mesecih srečevala s težavami pri dobavi rezervnih delov domačih kooperantov.

Na slabše rezultate so v večji meri vplivali izmečki v primerjavi s planskimi, po posameznih TOZD. Največje odstopanje je pri livarni II, kjer prekoračujejo planske zadolžitve za 50,6 % ter obdelovalnica valjev za 15,6 %. Poseben problem predstavlja prekoračitev investicijskih stroškov, tako previsoka poraba amortizacije za 47.000 tisoč din kot tudi investicijsko vzdrževanje. Kot vir za pokrivanje investicijskih obveznosti nam je služila le minimalna amortizacija.

Dosežena realizacija je v letu 1977 višja od planirane za 1,2 %, od realizacije dosežene v letu 1976 pa je višja za 13,1 %. Dosežena povprečna prodajna cena je za 1 % nižja od planirane, ter za 9 % višja od realizirane v letu 1976. Povprečne prodajne cene so v TOZD II višje od planiranih za 1,4 % in količine za 4,9 %. Pri TOZD II so dosežene cene v okviru planiranih, pri TOZD III pa celo presežene za 7,8 %.

Celotna izvozna realizacija znaša 5.253.825 \$, kar predstavlja le 70,9 % od planirane. V istem obdobju smo uvozili rezervnih delov, repromateriala in opreme za 13.468.828 \$. Izvoz pokrivalo z uvozom le za 38,9 %.

V primerjavi z letom 1976 se je število zaposlenih povečalo za 6 %. V letu 1977 smo izplačali povprečno na delavca na mesec 4.601,00 din, kakor smo predvidevali v planu, kar je za 10 % več kot v letu 1976. Povečanje je minimalno, če upoštevamo, da so se v istem razdobju povprečni osebni dohodki v SR Sloveniji povečali od 4.068,00 din na 4.844,00 din, torej za 19 %, življenjski stroški pa za približno 15 %.

Naša delovna organizacija štipendira za svoje potrebe na vseh nivojih rednih šol 333 štipendistov, kar nas uvršča med največje štipenditorje v celjski regiji. Dokajšnji poudarek in podporo nudimo izrednemu študiju in vsem oblikam eksternega izobraževanja. V primerjavi z letom 1973, torej za pet let nazaj, se je stalež delavcev povečal za 35 %, izobrazbena struktura zaposlenih po stopnjah z visoko, višjo in srednješolsko izobrazbo pa za 50 %.

Ob nizki proizvodnji in hitrem naraščanju vseh oblik potrošnje je nazadovala akumulacija.

Zmanjšanje akumulacije se kaže v poslovnih izgubah.

Na področju ugotavljanja celotnega prihodka ni bilo nobenih posebnosti v zakonodaji. Obračunana je plačana realizacija skladno z zakonom.

Celotni prihodek se je povečal nasproti preteklemu letu. Prihodek od prodaje na trgu za 22 %, brez upoštevanja TT pa za 18 %. Materialni stroški so naraščali hitreje kot celotni dohodek za 15 %. Amortizacija obračunana le po minimalnih stopnjah je višja za 17 %, delno zaradi revalorizacije in aktiviranja osnovnih sredstev TT.

Dohodek je porastel za 22 %, največji porast beležimo pri prispevkih za 39 %. Iz dohodka se krijejo vsi prispevki, davki, obresti, zavarovalne premije in druge zakonske obveznosti.

Po pokritju vseh teh obveznosti se formira čisti dohodek iz katerega smo formirali osebne dohodke 74 %, ter sklade. Masa osebnih dohodkov je višja za 12 %. Poslovni sklad je formiran v višini 32.753 tisoč din, od česar je angažiranost za posojilo neza-

dostno razvitim republikam v znesku 3.738 din, za pokrivanje izgub železnicam v letu 1976 in 1977 5.721 tisoč din, financiranje izgradnje energetskih objektov 12.691 tisoč din, ostalo za obvezna združevanja samoupravnim interesnim skupnostim na področju gospodarstva. Razpoložljivi del poslovnega sklada je le minimalen.

Novost je nastala pri formiranju sklada skupne porabe, ki zajema poleg že znanih elementov še izdatke za topli obrok in del stanovanjskega prispevka, ki ostane temeljni organizaciji. Poleg tega formiramo regrese za letni oddih za dve leti. Regrese za leto 1977 smo izplačali iz tekočih prilivov, če pa hočemo koristiti regrese po razporeditvi, ki smo jo sprejeli s planom, moramo ta sredstva izdvojiti že po zaključnem računu za leto 1977.

TOZD livarn in TT v izgradnji sta poslovanje leta 1977 zaključila z izgubo. Po sklepih DS TOZD se ta izguba krije iz rezervnega sklada formiranega iz preteklih let, ter deleža sovlagatelja FIAT in Agrotehnike Ljubljana.

POSLOVNA SREDSTVA

Konec leta 1977 smo imeli v delovni organizaciji angažiranih 1.686 milijonov poslovnih sredstev, kar je za 19 % več kot na začetku leta. Največji porast beležimo pri zalogah za 39 %, za kar je bilo potrebnih kar 118.480 tisoč din. Močan porast je tudi pri dolgoročnih naložbah za 28 % oziroma 45.000 tisoč din (posojilo nerazvitim, združevanje za infrastrukturo) ter poslovnih terjatvah za 19 %. Pri obratnih sredstvih so zaloge materiala porastle za 44 %, zaloge polizdelkov in gotovih izdelkov za 15 %. Analiza nam pokaže, da nam kupe dolgujejo 21 din, dobavljene smo plačevali v 6 dneh, obračanje zalog materiala znaša 71 din, polizdelkov 12 din ter gotovih izdelkov 7 din.

Struktura virov financiranja se nam je poslabšala. V začetku leta smo 50 % vseh poslovnih sredstev financirali z lastnim poslovnim skladom ter 35 % z dolgoročnimi krediti. Konec leta pa financiramo 49 % z lastnim poslovnim skladom, 29 % z dolgoročnimi viri, za manjko sredstev pa smo najemali kratkoročne kredite iz raznih virov — uvozne kredite in kredite za ostale namene, da smo lahko financirali visoke zaloge. Kratkoročni krediti kot vir financiranja so se nasproti 1. 1. 1977 povečali za 54 % oziroma za 78.055 din. Ker tudi po zaključnem računu nismo bili v stanju formiranja poslovnega sklada za obratne namene, bomo morali v letu 1978 zmanjševati zaloge, ker najeti krediti zmanjšujejo že itak minimalno akumulacijo.

Stanje kratkoročnih kreditov je znašalo na začetku leta 145.553 tisoč din

Novo najeti krediti v letu 1977 325.211 tisoč din

Odplačani krediti v letu 1977 247.156 tisoč din

Stanje 31. 12. 1977 221.608 tisoč din

Kot viri financiranja v strukturi predstavljajo kratkoročni kredit 13 %, na začetku leta pa 10 %. Poslovni sklad se je povečal za 127.800 tisoč din oziroma 18 %. Največje povečanje je zaradi revalorizacije osnovnih sredstev 80.000 tisoč din, ostali del je formiran po zaključnem računu, od česar je le manjši del okrog 1.000 din prostega poslovnega sklada.

CELOTNI PRIHODEK IN NJEGOVA DELITEV

je razvidna iz naslednje tabele:

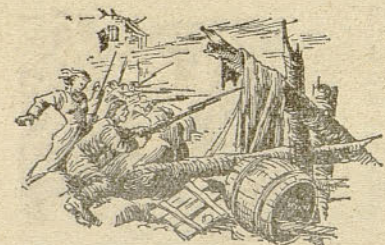
	1976	1977	Indeks
Celotni prihodek	2.509.754	2.792.286	111
1. Prihodki od prodaje na trgu	1.188.805	1.448.006	122
2. Prihodki v okviru DO	1.255.328	1.286.640	104
3. Prihodki od prod. mat.	51.724	6.930	15
4. Drugi izredni prihodki	35.897	50.710	150
5. Materialni stroški	1.994.617	2.254.223	115
6. Amort. po minimalni stopnji	85.946	98.411	117
7. Drugi poslovni stroški	86.785	35.752	41
Dohodek	358.975	459.473	122
Obveznosti iz dohodka			
1. Prispevki	25.678	32.965	139
2. Davki	2.042	5.336	261
3. Obresti	42.977	48.159	112
4. Za druge pogod. obr.	8.682	9.612	111
5. Ostalo	6.868	16.796	244
Čisti dohodek	274.728	326.625	119
1. Za osebne dohodke	237.445	265.457	112
2. Za poslovni sklad	11.482	32.753	285
3. Za lasten rezervni sklad	6.273	6.725	107
4. Za skupno porabo	19.528	40.881	209
5. Za ostale namene		68	
6. Izguba		-19.260	
Pokritje izgube			
Rezervni sklad preteklih let		13.505	
FIAT		4.765	
Agrotehnika		1.192	

PRIKLIČIMO SI V SPOMIN

Pariška komuna

V vojni s Prusi je doživelo francosko Drugo cesarstvo leta 1870 hud poraz pri Sedan. Prusi so zavzeli Pariz, ušli Napoleona III. in Francozi so oklicali III. Republiko. V teh težkih in sramotnih dneh poraza in razsula se je 18. marca 1871 organiziral v demokratičnem Parizu Centralni komite Narodne garde, ki je prevzel v roke celotno politično vodstvo. Takoj po prevzemu oblasti je Centralni komite razpi-

sal volitve v Svet Komune. Izvoljeni svet je takoj pričel z delom; zaradi nezrelosti proletariata pa



je napravil več bistvenih taktičnih napak in zaradi teh je kasneje buržoazna kontrarevolucija porazila Pariško komuno. Vendar

pa je predstavljala Komuna državno popolnoma novega tipa, prvo socialistično revolucijo v svetu, ki jo je z izrednim zanimanjem in veliko pomočjo spremljal sam Karl Marx. Kasneje je Lenin poudarjal, da je Komuna naučila evropski proletariet konkretizirati naloge socialistične revolucije. Komuna je bila po 71 dneh dokončno uničena 28. maja 1871. Maščevanje buržoazije je bilo strahotno — nad 30 tisoč usmrčenih, nešteto tisočev zaprtih in pregnanih. Vendar pa pomeni Pariška komuna prvi revolucionarni poseg proletariata v zgodovini, pomeni začetek velike proletarske revolucije v svetu.

Volilna konferenca sindikata

IZVAJANJA PREDSEDNIKA OSNOVNE ORGANIZACIJE SINDIKATA

Enoletno uveljavljanje ZZZD in aktualni problemi in naloge sindikata Železarne Štore v prihodnje.

Izbor te teme ni naključje, temveč je naša današnja vsakodnevna stvarnost, nujnost in aktualnost nalog in zadolžitve našega dela v prihodnje. V preteklem, 1977. letu, smo bili soočeni z veliko in odgovorno nalogo, uveljavljanje ZZZD v praksi v vse sfere naše samoupravne organiziranosti, v razmišljanju, kako pristopiti k uveljavljanju dohodkovnih odnosov, uvajanju samoupravne normativne dejavnosti in ne nazadnje k nagrajevanju po delu.



Tovariš Frido Gradišnik ob branju referata

Kako smo to opravili oziroma do katere stopnje smo prišli, je vsekakor naloga današnje konference, da ocenimo, kje smo bili uspešni, kje neuspešni oziroma do kam smo prišli.

Že pred sprejetjem samega zakona o združenem delu, dne 27. 11. 1976 smo na problemski konferenci novembra 1976 na predlog sindikata in s sklepi DS ustanovili v vseh dotedanjih TOZD in OSS ter na ravni delovne organizacije Železarne Štore odbore za uveljavljanje zakona o združenem delu, katerih naloga je in bo tudi v prihodnje operativno spremljanje in vodenje priprav za dokončno in tudi dosledno uveljavitev zakona o združenem delu v življenje. Ob tem smo za lažji pristop in strokovno pripravo formirali 5 delovnih teamov za področja dejavnosti, ki jih opredeljuje sam zakon o združenem delu. Do meseca junija 1977 so teami pripravili svoje osnutke, za tem pa smo pričeli prve razprave, dopolnjevanja v vseh delovnih sredinah. Do sedaj smo se odločili na treh referendurnih oktobra in decembra lanskega leta o samoupravni organiziranosti in s sprejetjem samoupravnih sporazumov o združitvi dela in sredstev v TOZD in DS, statutov TOZD in samoupravnega sporazuma o skupnih merilih in osnovah čistega dohodka, sredstev za OD in sklad skupne porabe, letos 25. januarja na III. referendumu pa smo sprejeli sporazume o

združitvi v SOZD Slovenske železarne, samoupravni sporazum o interni banki Slovenskih železarn in še štiri druge akte.

Obenem smo izvedli tudi volitve vseh samoupravnih organov v TOZD in DS, v delovni organizaciji Železarne Štore in SOZD Slovenske železarne. V tem kratkem pregledu ni mogoče opisati vse dejavnosti vloženega truda in dela tako članov komisij, teamov, razpraviv 141 SDS in drugih oblikah dela, ki smo ga do sedaj opravili. Eno dejstvo je gotovo v tem, da smo proces uveljavljanja zakona o združenem delu pričeli dobro organizirani in tudi voljni resnično uveljaviti načela zakona o združenem delu čimprej mogoče v praksi. Danes priznamo tudi dejstvo, da nismo bili vedno tudi dovolj učinkoviti in pripravljeni na naloge, ki so nas čakale ob tem začetnem delu. Zavedamo se tudi, da bomo morali v prihodnje vložiti več znanja in tudi volje v procesu nadaljnjega uveljavljanja zakona o združenem delu. Podrobna analiza nam pove, da smo bili premalo učinkoviti v nekaterih strokovnih teamih. Kritično ocenjujemo zamujanje rokov, ki bi se jih morali dosledno pridrževati, tako pa smo bili večkrat soočeni, da predlogi niso bili pravočasno pripravljeni, da nam je zaradi tega zmanjkovalo časa za razprave in marsikdaj tudi doslednosti pri usklajevanju določil posameznih aktov ter strokovnih ocen in analiz. Zato upravičeno pričakujemo od vseh strokovnih služb, da se bodo v prihodnje te pomanjkljivosti odpravile.

V akciji k doslednemu nagrajevanju po delu smo še najmanj dosledni in tu nas čaka v prihodnje ogromno dela. Zakon o združenem delu zahteva — in prav je tako — da v vseh delovnih sredinah dosledno pristopimo k urejevanju, tako, da bo enkrat dokončno v naši družbi to področje dejansko v tem smislu tudi urejeno. Ta težnja je opredeljena že s sprejetjem delovnih amandmajev, zatem v naši novi ustavi in v zakonu o združenem delu. Kljub temu pa je kompleksno reševanje nagrajevanja proces, ki zahteva veliko priprav, časa in tudi nemalo odpora in pojasnjevanj nam vsem. Že leta 1974 je tovariš Tito na VII. kongresu sin-

dikata Jugoslavije o tem govoril. Res je, da smo v tem času uokvirili naše osebne dohodke skladno s samoupravnim sporazumom v panogi, regiji in tudi v SOZD Slovenske železarne. Resnica je tudi ta, da smo v našem samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za osebne dohodke vnesli ta merila in okvire, kako bomo formirali maso za osebne dohodke; upoštevali smo tudi dosledno sindikalne liste zadnjih treh let, vendar je vse to samo polovica tega, kar moramo še narediti. S temi sedanji določili so se zmanjšale prevelike razlike v osebnih dohodkih, čeprav pri tem ni govora o uravnalovki, povečal se je tudi najvišji osebni dohodek delavcem, vendar iz določil teh samoupravnih aktov je premalo zaznati težnjo po učinkovitejšem iskanju kriterijev in meril, kako bi se dejansko lahko merilo delo in tudi isto ovrednotilo.

Tudi kriteriji kvalifikacije, delovni staž ne morejo nadomestiti in biti edino merilo, ker se s temi merili ne da meriti in določiti rezultat dela posameznika, kar je uvedeno samo za nekatera opravila v neposredni proizvodnji v naši družbi in tudi v Železarni Štore so danes prisotna ta razmišljanja:

1. Menimo, da se vsa opravila in naloge ne morejo meriti tako kot zahteva zakon o združenem delu. Res so nekatera opravila težje merljiva od opravil in nalog v neposredni proizvodnji, vendar to še ne pomeni da jih ni in jih ne bo mogoče izmeriti. Pri tem bomo morali biti uporni in dosledni v prihodnje.

2. Prevladuje strah pred razlikami v osebnih dohodkih za iste kategorije in strah o prevelikih osebnih dohodkih. Menimo, da je ravno takšno gledanje največja ovira in primitivno gledanje, kar tudi preprečuje akcije iskanja meril za vsa opravila in naloge. Iz tega naslova menimo, da izhajajo tudi razna neskladja, kot je pravičnejše nagrajevanje organizatorjem proizvodnje, ki bi lahko veliko več doprinesli k boljšim rezultatom gospodarjenja in k uspehu poslovanja.

3. Se vedno se pojmovno zamejujejo pojmi delitev po delu in solidarnost, kar resno ovira reši-

tev dejanski delitvi po delu in pravi solidarnosti. Zakaj se še vedno bojimo razlike pri isti kvalifikaciji in stažu? Seveda ni to sprejemljivo samo po upoštevanju šolske izobrazbe, to pa končno govori tudi o položaju, ko lahko posamezniki govorijo samo o pravicah, malo ali nič pa tudi o obveznostih. Iz tega naslova imamo tudi mi v naših TOZD in DS pojave tekme za rangom, pridobivanjem šolske izobrazbe, čeprav ta ni vedno v skladu z opravili, ki jih posameznik opravlja, neupravičenemu odpiranju in zasedanju po delovnih mestih in prav gotovo vpliva tudi na slabši ekonomski uspeh poslovanja. Da je temu tako, nam dokazujejo izjave posameznikov in njih razmišljanja, da so prišli na delo, če bodo kaj koristnega opravili, je drugo vprašanje. Seveda, dokler bomo nagrajevali prisotnost na delu in ne učinek, bo še dolgo tako.

4. Do sedaj so v praksi pridobili domovinske pravice številni kriteriji, ki bi naj nadomestili pravo delitev po delu, kot so kvalifikacija, analitična ocena, osebna ocena, razne stimulacije in drugo. Zakon o združenem delu še posebej zahteva vrednotenje opravil in malog in tudi ne priznava več nobenih formalnih kriterijev. Kvalifikacija sicer ostane ista, vreden pogoj na razporejanju na opravila in naloge.

Že pokojni Boris Kidrič je dejal: če se neko delo ne more vrednotiti ali oceniti njegov prispevek, potem takšno delo ni potrebno in ga je treba ukiniti.

Naloga sindikata je vsekakor v tem, da z jasnimi družbeno-političnimi stališči išče rešitve na ta vprašanja in podpira izhodišče, da za enaka dela enak osebni dohodek. Vse subjektivne sile se še danes in se bodo tudi v prihodnje soočale s še nerešenimi vprašanji, med katere prav gotovo spadajo:

1. Še me usklajeni in rešeni pogoji gospodarjenja.

2. Združevanje dela in sredstev kot področje dohodkovnega povezovanja in razvoja.

3. Odvajanje sredstev in dohodka TOZD za splošne družbene potrebe.

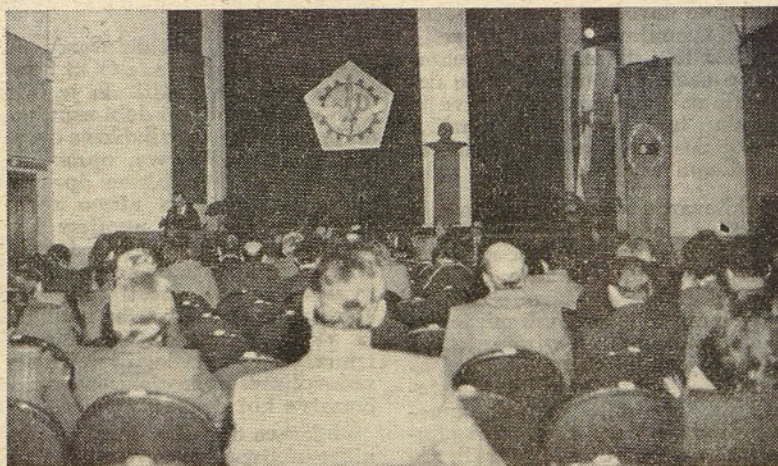
4. Odnos s planom postavljenih nalog in iz tega izhajajoče obveznosti, opredeljene v samoupravnih sporazumih in pravilnikih.

5. Primerjava in ugotavljanje uspešnosti na podlagi odrejenega števila indikatorjev, postavljenih po službi družbenega knjigovodstva. Ti pokrovitelji bodo pripomogli k osveščenosti in spoznanju resnične učinkovitosti poslovanja tako TOZD, delovne organizacije in panog.

Iz vsega tega sledi zaključek, da imamo pri nadaljnjem izpolnjevanju samoupravnega sporazuma in pravilnikov o razporejanju in delitvi osebnega dohodka še ogromno dela.

Do sedaj smo glede na zakonski rok tudi v Železarni Štore vnesli v ta akt osnove in merila, ki so nam bila do sedaj bolj znana in pristopna. To pa nas ne

(Nadaljevanje na 4. strani)



Dvorana kulturnega doma je bila slavnostno okrašena

Volilna konferenca sindikata

(Nadaljevanje s 3. strani)

more zadovoljiti pri delu v prihodnje. Naša skupna skrb v tem letu je, dopolniti že sprejete samoupravne akte; morali bomo izdelati pravilnike o nagrajevanju, seveda z novimi osnovami, v katerih bomo ugradili elemente kot so proces dela, predmet — delo, tehnologija dela, vrsta dela, pogoji dela, merilo za prihranek pri delu in stopnja izkoristka delovnih sredstev. Pričakujemo tudi lahko, da bodo ob tem delovanju tudi odpori posameznikov in nerazumevanja, vendar je danes več kot dovolj jasno, da v tem procesu koraka nazaj ni, kar pogojujejo tudi naše družbene spremembe, normativno urejene z ustavo in zakonom o združenem delu. Sindikat kot DPO delavskega razreda bo usmerjal svoje delo tako, da bomo tudi v Železarni Štore to malogo uspešno zaključili v dobro vseh delovnih ljudi.

DELEGATSKO DELOVANJE

Minila je prva mandatna doba delegatskih razmerij po novi ustavi. Smo tik pred volitvami novih delegatov v zbor DPS in SIS. Priprave na te volitve so bile v Železarni Štore temeljite vse od lanskega leta junija meseca dalje. Imamo prve izkušnje delovanja delegacij in delegatov, ki nam bodo pomagale za delo v prihodnje. V Železarni Štore imamo evidentiranih prek 1.000 zaposlenih. Dobro smo opravili tudi I. koordinacijsko konferenco. Kot dobre izkušnje lahko potrdimo dejstva, da je nastal nov vpliv odločanja na vseh ravneh družbenega dogajanja, čeprav še ta vpliv ni vedno tako učinkovit, kot bi ga mi delavci v bazi želeli. Ob tem ugotavljamo tudi slabosti in pomanjkljivosti, kot so premajhna odgovornost posameznih delegatov do svoje delegatske baze, preobremenjenost posameznikov kot tudi nedoslednost pri upoštevanju predlogov, podanih po delegatih predvsem v zborih uporabnikov, pomanjkljiva izdelava programa delovanja, premalo variantnih predlogov, preobširnost gradiv. Vse to so izkušnje prve mandatne dobe delovanja delegatskega sistema. Stvari se popravljajo in vsak proces, posebno še družbeni, je živ organizem. Čutiti je še v praksi vpliv odločanja delavcev, kar je dovolj velika garancija, da bo delo naših novih delegacij in delegatov samih še boljše v prihodnje. Ob tem naj omenim bogato gradivo Edvarda Kardelja: »Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja«. V našem prihodnjem političnem in samoupravnem delovanju so ugotovitve tega gradiva več kot koristne, kar velja tudi za delovanje delegatskega sistema še posebej.

GOSPODARJENJE

Nimam namena podrobno govoriti v tem poročilu o podatkih, zaključnih računih, uspehih, kot tudi neuspehih v posameznih enotah, ker bo to opravil predsednik KP odbora. Poudarjam samo dejstvo, da ob učinkoviti samoupravni dejavnosti, s katero smo lahko

zadovoljni, bi morali biti tudi naši uspehi poslovanja v najširšem smislu boljši. Sindikat kot DPO je v preteklem letu sproti spremljal gospodarsko gibanje v posameznih TOZD in delovni organizaciji kot celoti, dajal mnenja in pobude, žal pa se stanje ni bistveno popravilo, v nekaterih pogledih se je celo poslabšalo. Sprašujemo se, ali res ni mogoče boljše gospodariti, izboljšati organizacijo dela, povečati akumulativnost, spremeniti asortiman proizvodnje v kvalitetnem pogledu, še bolj kot do sedaj bdeti nad stroški, povečati tehnološko in delovno disciplino in še mnogo tega.

Na vseh teh področjih bomo morali, v skladu z zakonom o združenem delu, povečati odgovornost vseh in vsakogar, še posebej pa zahtevati od vodilnih strokovnih delavcev in poslovnih organov TOZD, delavskega sveta in delovne organizacije, da v tem pogledu naredijo več kot so do sedaj. Primeri neizpolnjevanja dogovorjenih rokov in zadovoljevanje oziroma opravičevanje stanja ne more biti opravičilo za slabše rezultate dela. Temu vprašanju bo morala biti tudi v prihodnje posvečena vsa potrebna pozornost vseh članov in vodstev sindikata.

Področje inovacijske dejavnosti, izobraževanje, rekreacija, prehrana, stanovanjska vprašanja so v pismenem poročilu podrobneje opisana, zato v tem mojem izvajanju ne mislim o tem posebej govoriti, razprave pa bodo ta vprašanja še osvetlile.

Naša sindikalna organizacija je imela tudi v preteklem letu nekaj stikov s sindikati v drugih državah. Ob svečani otvoritvi tovarne traktorjev je bila na obisku sindikalna delegacija iz Modene gost našega sindikata. V letu 1977 smo bili tudi gostitelji delegacije sindikata metalurгов »Rdeči oktober« iz Volgograda, ki je obiskala naše slovenske železarne; lansko leto je prišlo na pobudo občinskega sveta ZSS do stikov med Železarno Štore in firmo FAHR in tudi do izmenjave delegacije naše železarne pri tem podjetju, kjer smo imeli priložnost spoznati delovanje sindikatov v ZR Nemčiji. Nekajletno sodelovanje med sindikatom KOMPLAN iz Varšave smo lansko leto sicer prekinili iz objektivnih vzrokov, ker nam kapacitete na Rabu ne dovoljujejo večje politične izmenjave, ki smo jih vršili od leta 1974 dalje. V tej izmenjavi je nastala še težava glede deviznih režimov. Iz tega naslova je ostala tudi negativna razlika 26.598 din, ki jo je svet sindikata predlagal v odpis.

Delovanje našega sindikata v stikih s sindikati v drugih državah je vsekakor potrebno s posebnim poudarkom zato, da spoznamo delovanje, pogoje dela in probleme delavcev tudi mi, še posebej pomembno vprašanje ob tem pa je dejstvo, da delavci drugih držav spoznajo delovanje sindikata, življenje in naš samoupravni družbeni sistem kot edinstven na svetu. V srečanjih do sedaj ob izmenjavah delegacij se je vedno pokazal živ interes gostov na oblike delovanja našega

samoupravnega sistema, zato menimo, da je potrebno takšne oblike gojiti tudi v prihodnje.

Tovarišice in tovariši!

Živimo v času dinamičnih družbenih dogajanj tako v svetu, enako v naši jugoslovanski družbi. Preteklo leto je bilo v znamenju Titovih in partijskih jubilejev, korenitih družbenih in ekonomskih sprememb v uveljavljanju

novnim organizacijam sindikata in izvršnim odborom, komisijam za uspešno delo v pretekli mandatni dobi. Zahvala tudi vsem članom sveta konference osnovne organizacije sindikata.

Zavedam se, da v poročilu nisem obravnaval vseh vprašanj in to namenoma, ker naj današnja konferenca izraža v razpravi prek nas delegatov mnenje in oceno članstva o posameznih



Delegati in gostje konference OOS so pozorno sledili referatu in razpravam

zakona o združenem delu. V teh dogajanjih v našem delovanju tudi konferenca osnovne organizacije sindikata Železarne Štore ni zaostajala. Vloga samoupravljalca, občana, krajana se je nenehno krepila, krepil pa se je tudi vpliv delavskega razreda Jugoslavije. Na začrtanih smereh 8. kongresa ZSS smo delovali vsestransko, včasih bolj ali manj uspešno.

Delovanje sindikata je bilo usmerjeno tako v družbenopolitičnem delu, družbenoekonomskih vprašanjih, spletu socialnih, izobraževalnih in zaščitnih funkcij, ki jih sindikat kot DPO ima. Naše delo je bilo usmerjeno prvenstveno na delo v naših TOZD in DS Železarne Štore, SOZD Slovenske železarne, občini in tudi v KS Štore. Vprašanja in iz tega izvirajoče naloge smo reševali vedno v smeri našega hitrejšega razvoja skladno z družbenimi usmeritvami v enotni fronti vseh progresivnih sil združenih v SZDL in vodeni ter usmerjeni pod vodstvom avantgardne DPO ZKJ in Slovenije.

Rezultati našega delovanja so vidni. Svet konference OOS Železarne Štore je ocenil, da je bilo delo v tej mandatni dobi uspešno, da je organizacija sindikata opravila svoje poslanstvo, opravičila svojo vlogo. Res nismo opravili vsega najboljšega in nismo zadovoljni z doseženim stanjem kar dokazuje tudi spoznanje, da moramo v prihodnje ob sodelovanju in povečani aktivnosti celotnega članstva in vseh vodstev sindikata vložiti še veliko naporov in truda, da bodo naloge izvršene v zadovoljstvo in korist tako vsega članstva kot družbe v celoti.

Ob koncu dovolite, da se za resnično aktivno, pošteno delo pri opravljanju vseh zastavljenih nalog zahvalim vsem članom sindikata Železarne Štore, vsem os-

vprašanih in tudi oceni naše delovanje.

Zahvalo sveta izražam tudi vsem samoupravnim organom pretekle mandatne dobe, vsem poslovnim organom za resnično dobre odnose in upoštevanje naših predlogov v prepričanju, da bodo takšni odnosi, konstruktivno sodelovanje, upoštevanje vloge sindikata pri predlogih in njih izvrševanju še boljši v prihodnje.

Ob zaključku mojega izvajanja se obračam na celotno članstvo sindikata s pozivom, da skupno rešujemo in uresničujemo vse naloge današnje konference, isto razmišljanje velja tudi za samoupravne organe, vse vodilne in vodstvene delavce, poslovodne organe TOZD, delavskega sveta in delovne organizacije, ker le tako bomo bolje uresničevali vse naloge v prihodnje; teh nalog ne bo malo in tudi zahteve bodo. Skupni uspeh ob skupnem aktivnem delovanju bo zagotovilo za uspehe v prihodnje.

Dopisujte v

Štorski 
ŽELEZAR

Proizvodnja slovenskih železarn v mesecu januarju

Na pogled so proizvodni podatki za mesec januar kar zadovoljivi, saj so v vsoti za združeno podjetje praktično vsi na nivoju povprečno načrtovanih mesečnih količin.

Pomanjkanje propan-butana se je odrazilo predvsem pri proizvodnji za tržišče in bi bili rezultati lahko za kak odstotek boljši, če tega pomanjkanja ne bi bilo.

Proizvodnja surovega železa je bila izvršena 100 %.

Proizvodnja surovega jekla je sicer za nekaj ton pod načrtovano mesečno količino vendar lahko rečemo, da je izvršitev tudi 100 %.

Blagovna proizvodnja skupaj za vse tri železarne je bila dosežena 100 %. Medtem ko sta železarni Jesenice in Štore presegle mesečni načrt, v Železarni Ravne večina proizvodnih temeljnih organizacij ni dosegla načrtovano blagovno proizvodnjo.

Pri januarski blagovni proizvodnji je vredno posebej omeniti, da so v novi hladni valjarni Železarni Jesenice dosegli največjo mesečno količino proizvodnje, ki daje upanje, da je ob zagotovitvi kvalitetnega vložka možno letos realizirati tudi letno načrtovano količino.

Pradelovalci so izvršili mesečni načrt blagovne proizvodnje komaj nekaj nad 80 % in tako je tudi skupna izvršitev 99 %. Med sorazmerno dobre rezultate se mešajo torej slabši, ki pa precej kvarijo uspešnost. O izvozu je običajno vsako leto ob pričetku novega poslovnega leta še težko govoriti. Zaradi težnje, da je proti koncu leta kar največja odprema tudi za izvoz, nastaja v januarju običajno presledek. Letos so novi zunanjetrgovinski predpisi vplivali tudi na izvoz, čeprav to ne bi smelo biti ravno sredstvo za izgovor, da je povprečno mesečno načrtovani izvoz dosežen manj kot polovično in sta samo Železarna Ravne in Plamen Kropa izvršili več kot 90 % izvoza po količini in vrednosti.

Manj ugodni kot proizvodni podatki, so tudi vrednosti prodaje iz meseca januarja. V železarnah je skupno dosežena vrednost ekssterne realizacije 90 % načrtovane vrednosti, pri pradelovalcih celo pod 80 % in v celoti so samo v eni delovni organizaciji dosegli mesečno načrtovano vrednost prodaje. Podrobnejši pregled izvrševanja blagovne proizvodnje, ki je sicer izvršena za železarne 100 % in skupno 99 % pa le daje jasno sliko, zakaj je toliko nižja vrednostna realizacija. Blagovna proizvodnja je zaostala predvsem pri proizvodnji finalnih izdelkov z najvišjo specifično ceno in vrednostjo. Problematika je dokaj pestra, od odsotnosti zaradi bolezni, zastojev, nezagotovitvenega vložka, do pomanjkanja naročil, kar je sicer malokrat navedeno kot vzrok za nižjo proizvodnjo, je pa še vedno prisotno.

Pri današnjih podatkih za proizvodnjo v mesecu januarju mogoče pogrešate več primerjav in podatkov za posamezne delovne organizacije. Samoupravni organi v nekaterih delovnih organizacijah še niso dokončno potrdili gospodarski načrt za tekoče leto in tudi za SOZD Slovenske železar-

ne bo obravnavan šele v marcu. Manjše spremembe, ki so že napovedane, med katerimi je nekaj tudi pomembnejših, ne bodo prav nič vplivale na današnjo informacijo. Prihodnji mesec, ko bodo znani končni podatki gospodarskega načrta za leto 1978, bo tudi več podatkov o uspešnosti dela.

Če primerjamo januarske podatke z dosežki iz meseca decembra lanskega leta moramo ugotoviti, da so ti ponekod izdatno slabši. Proizvodnja surovega železa je bila nižja skoraj 800 ton. Proizvodnja jekla je v januarju nižja od decembrske za 1.700 ton. Blagovna proizvodnja je bila niž-

ja skoraj za 7.000 ton in temu podobno seveda tudi realizacija.

Boljša je primerjava z dosežki iz preteklega 1977. leta. Lani je znašala proizvodnja surovega železa skoraj 1.100 ton manj kot letos, proizvodnja jekla je letos za okoli 200 ton večja, blagovna proizvodnja pa večja celo nekaj več kot 9.000 ton. Letošnji start je torej vsekakor boljši od lanskega letnega in upajmo, da bodo delovni uspehi iz meseca v mesec boljši. Splošna ocena je, da je letošnji gospodarski načrt in z njim tudi plan proizvodnje realen in ga bo možno izvršiti tudi ob upoštevanju težav, ki nasto-

pajo letos ob začetku leta. Razumljivo pa zahteva realizacija načrtovanega poslovnega rezultata prizadevanje nas vseh in na vseh področjih.

V letošnjem načinu spremljanja poslovnih uspehov bo uvedena majhna sprememba. Mesečni načrti v nekaterih TOZD včasih bistveno odstopajo od linearnih povprečnih mesečnih načrtov in zato tudi obveščanje s primerjavo samo na linearni načrt povzroča nejevoljo prizadetih. Letos bodo večja odstopanja operativnih planov in vzroki, ki so običajno v večjih načrtovanih popravilih, redno tudi navedena.

Dolgoročna zasnova razvoja železarstva v svetu in deželah v razvoju

Zvezni komite za družbeno planiranje je pripravil predlog načrta priprav za izdelavo dolgoročnega plana razvoja Jugoslavije do leta 1995 odnosno 2000. Sedaj je v izvrševanju srednjeročni razvojni načrt do leta 1980. Vzporedno z analizo izvrševanja srednjeročnega načrta razvoja bomo v letošnjem letu izdelali popravke vseh tistih predvidevanj, za katere že sedaj z gotovostjo vemo, da jih ne bomo mogli realizirati do leta 1980. Vse, ali bolje rečeno, vse pomembnejše investicije, ki so bile predvidene v srednjeročnem razvojnem planu za obdobje 1976—1980, bomo tudi uresničili, samo nekatere s časovnim premikom, torej kasneje kot so bile načrtovane. Del investicij za razvojni program od leta 1981 do 1985 imamo tako že določenih, v letošnjem letu bomo pa izdelali še predloge programov proizvodnje in spremljajočih investicij razvojnih programov do leta 1985, skratka pripraviti moramo srednjeročni program proizvodnje in razvoja Slovenskih železarn do leta 1985. Od leta 1985 do leta 2000 je samo še 15 let in če upoštevamo, da že izvršujemo planske naloge za tekoče leto 1978, nam ostaneta za sedanji srednjeročni plan razvoja samo še dve leti in že bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju. Srednjeročno razvojno obdobje do leta 1985 bo izhodiščno za dolgoročne zasnove razvoja železarstva v Sloveniji in v Jugoslaviji. V strokovni literaturi se že pojavljajo prva ugibanja tudi za dolgoročni razvoj železarstva v svetu. Da bi lažje snovali lastni razvoj je prav, da vemo kaj se dogaja v svetu in kaj napovedujejo, da se bo dogajalo v naslednjih letih.

Zaradi splošne krize železarstva v industrijsko razvitih deželah, ki traja že tretje leto, do leta 1980 ne bodo realizirane vse že predvidene investicije za povečanje zmogljivosti in marsikateri obrat in naprava v železarnah je bila ali še bo ustavljena prej, kot bi bila ob normalnih tržnih pogojih za železarske proizvode. Najbolj trezne napovedi so predvidevale, da bo znašala leta 1980 svetovna proizvodnja jekla 900 milijonov ton. Takšna prognoza je bila dana leta 1974

v času izjemno ugodnih možnosti prodaje, ko je znašala svetovna proizvodnja jekla 710 milijonov ton ob razpoložljivih zmogljivostih 810 milijonov ton. Sedaj, ko že tri leta zapored ni bila dosežena proizvodnja iz leta 1974, si je kar težko zamisliti, da bi lahko leta 1980 znašala kaj več kot 800 milijonov ton in bo komaj leta 1985 dosegla 1.100 milijonov ton, kar so najdržnejši napovedovali že za leto 1980. Čeprav je svetovna proizvodnja jekla v zaostoj, pa gre razvoj v gradnji visoko produktivnih naprav in v posodabljanju tehnologije svojo pot naprej.

Pred štirimi leti so gradili največje naprave za aglomeriranje železove rude s sinternimi trakovi do 400 m² in storilnostjo do 40 ton/m²/24 ur zadnje, največje naprave imajo trakove s površino do 600 m² in storilnostjo do 48 ton/m²/24 ur. Plavži so vse večji, čeprav vodijo razprave o smotnosti teh velikanov zaradi težav v zagotovitvi pretoka ogromnih količin surovin na dan na sorazmerno omejenem prostoru. Največji visoki peči sta sedaj peč št. 2 v Oita na Japonskem, ki ima premer talilnika 14,8 m in prostornino 5.070 m³ ter dnevno proizvodnjo 12.000 ton ter v ZSSR v Čerepovcu s premerom talilnika 15 m.

V proizvodnji jekla so zgrajeni največji konvertorji s težo ene šarže 385 ton. Produktivnost je narasla predvsem tako, da ob najugodnejših delovnih pogojih dosežejo tudi do 12.000 izlivov v enem letu. Veliko pozornost posvečajo obzidavi in imajo pri OBM konvertorjih, kjer pihajo skozi dno, vzdržnost dna tudi do 700 šaržev in vzdržnost obzidave konvertorja 1.450 šaržev. Japonci so pri LD konvertorjih dosegli vzdržnost obzidave do 5.000 šaržev in najboljši rezultat se je približal vzdržnosti 10.000.

Metalurgija dogotavljanja šarž v ponovci se ne omejuje samo na povezovanje z elektro postopkom temveč tudi s konvertorji. V konvertorju se samo pripravi šarža do prve stopnje rafinacije, dogotavlja se pa v ponovci podobno kot pri kombinaciji elektropeč—ponovčna metalurgija.

Konvertorski proces zajema vse večji delež v tehnologiji proiz-

vodnje jekla v svetu. Računajo, da bo leta 1985 delež svetovne proizvodnje konvertorskega jekla 70 % in več, SM proces se postopno ukinja in bo delež padel pod 5 %, medtem ko tudi proizvodnja elektrojekla hitro raste in računajo, da bo leta 1985 dosegla 25 % svetovne proizvodnje.

Naprave za neprekinjeno vlivanje prinašajo s seboj svoje prednosti boljšega izplena in ima neprekinjeno vlivanje predvsem v proizvodnji masovnih kvalitet vse večji delež. Že leta 1985 bo delež neprekinjeno vlitega jekla tolikšen, da bo boljši izplen v svetovni proizvodnji jekla nadomestil okoli 5 % proizvodnje, kar s 50 milijonov ton ni ravno podatek, ki bi bil za omalovaževanje.

V prihodnjih 25 letih ocenjujejo, da ne bo nastopila v železarstvu še nobena pomembnejša tehnološka sprememba, ki bi pomnila zaznaven preobrat v proizvodnji surovega jekla. Kisikov proces in neprekinjeno vlivanje jekla sta rabila več kot 20 let, da sta se docela uvedla in dobila prevladujoč pomen. Če bi tudi prišlo v naslednjih letih do novih spoznanj in odkritij v tehnologiji proizvodnje surovega jekla v snovanju razvoja za naslednjih 15 do 20 let, tega še ni treba upoštevati.

Za l. 2000 predvidene napovedi predvidevajo, da bo znašala svetovna proizvodnja jekla 1.400 milijonov ton, najvišja količina, ki jo navajajo v ocenah znaša pa 1.700 milijonov ton. Posebno zanimivo je, kakšna so razvojna predvidevanja za dežele v razvoju, ki bodo tudi v prihodnje vplivale na dogajanja na svetovnem trgu in kolikšen delež svetovne proizvodnje jekla naj bi imele po prihodnjih 22 letih. Leta 1974 so dežele v razvoju uvažale 45 milijonov ton jeklarskih izdelkov. Do leta 1985 ocenjujejo, da bo znašala poraba jeklarskih izdelkov 85 milijonov ton več, kot znaša današnja proizvodnja v deželah v razvoju, ki znaša okoli 65 milijonov ton. Leta 1985 bi proizvodnja okoli 150 milijonov ton surovega jekla komaj krila lastno porabo v deželah v razvoju v času, ko naj bi svetovna proizvodnja jekla znašala 1.100 milijonov ton.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Dolgoročna zasnova razvoja železarstva v svetu in deželah v razvoju

(Nadaljevanje s 5. strani)

Zmogljivosti, s katerimi razpolagajo dežele v razvoju, znašajo okoli 70 milijonov ton. Če računamo z zelo visoko stopnjo izkoristka zmogljivosti, morajo do leta 1985 za realizacijo proizvodnje 150 milijonov ton surovega jekla, zgraditi še za okoli 90 milijonov ton novih kapacitet. Poleg LR Kitajske, ki je imela leta 1976 proizvodnjo jekla nekaj nad 26 milijonov ton, so bile pomembnejše proizvajalke še:

Brazilijska	z 9,2 milijona ton
Indija	z 9,4 milijona ton
Mehika	s 5,3 milijona ton
Južna	
Koreja	s 3,5 milijona ton
Severna	
Koreja	s 3,0 milijona ton
Argentina	z 2,4 milijona ton
Taivan	z 1,6 milijona ton
Venezuela	z 1,1 milijona ton

Do leta 1985 je nekaj ambicioznih načrtov izgradnje novih kapacitet. Za LR Kitajsko podatki niso znani, ocenjujejo pa, da bo proizvodnja dosegla 35 milijonov ton. Brazilijska ima namen doseči letno proizvodnjo 25 milijonov ton že nekaj prej. Venezuela gradi železarno, ki bo pričela z obratovanjem že konec letošnjega leta in bo imela letno zmogljivost 4 milijone ton. Bližnji vzhod in Severna Afrika bosta imela do leta 1985 skupaj 12 do 14 milijonov ton novih zmogljivosti. V Mehiki so pravkar zgradili novo železarno za 1 milijon ton v Las Truchas in bodo v naslednji fazi dogradili še za 2 milijona ton zmogljivosti. V republiki Koreji so v Pohangu zgradili železarno z letno zmogljivostjo 2,6 milijona ton, ki bo do leta 1979 dograjena na 5,5 milijona ton. V Taivanu je v gradnji železarna z LD postopkom za letno proizvodnjo 1,5 milijona ton, ki bo pričela s proizvodnjo leta 1979. V Argentini projektirajo na več lokacijah proizvodnjo jekla, ki naj bi dala leta 1980 okoli 3 milijone ton dodatnih količin.

Na Filipinih je pred realizacijo projekt, ki predvideva gradnjo integralne železarne za 1 ali 2 milijona ton, kar do pred kratkim še ni bilo dokončno odločeno.

Razen navedenih večjih projektov je v gradnji in v projektiranju vrsta manjših železarn s po eno ali dvema električnima obločnima pečema v arabskih deželah in drugod, kar skupno navzame nekaj milijonov ton proizvodnje surovega jekla. Končno je treba navesti, da je leta 1976 bilo 25 dežel v razvoju, ki so imele proizvodnjo jekla, vendar v vsaki manj kot 1 milijon ton in tudi ne predvidevajo v bližnji prihodnosti povečanja.

Kolikšne stroške je treba danes predvidevati pri gradnji železarn po povprečnih svetovnih cenah in pogojih, ki so v deželah v razvoju? Za gradnjo novih železarn in ob upoštevanju sodobnih zahtev zaščitne okolja ter pri cenah iz leta 1976 računamo, da je treba investirati 1.000 \$ za vsako tono letne proizvodnje jekla in ob predpostavki, da je gradnja pričeta v letu 1978. Če bi gradnjo pričeli leta 1980 ocenjujejo, da je treba

računati s povišanjem cen tako, da bo treba investirati za vsako tono letne proizvodnje 1.500 \$.

Tam, kjer povečujejo proizvodnjo v obstoječih železarnah stane povečanje med 700 do 800 \$ za vsako tono letne proizvodnje.

Vse te navedbe veljajo za klasične železarne z visokimi pečmi in kisikovimi konvertorji za proizvodnjo jekla. Pri mini železarnah z električno pečjo, napravo za neprekinjeno vlivljanje in profilno valjarno so investicijski stroški občutno nižji in znašajo 500 do 550 \$ za tono letne proizvodnje, dodatno seveda še stroški za infrastrukturo, ki so pa odvisni od lokalnih pogojev.

Če mini železarni dograde napravo za predredukcijo železove rude za letno kapaciteto 400.000 ton metaliziranih peletov, predstavlja to še dodatno investicijo 140 \$/t. Da bi dežele v razvoju dosegle leta 1985 prej navedeno predvideno proizvodnjo 150 milijonov ton, bi morali letno realizirati gradnjo za 12 milijonov ton proizvodnih zmogljivosti, kar zahteva ogromna sredstva, ki so pa na razpolago predvsem tam, kjer črpajo in prodajajo nafto.

Nadaljnji razvoj proizvodnje jekla v svetu do leta 2000 bi moral v deželah v razvoju znašati, če bi hoteli doseči 25 do 30 % svetovne proizvodnje, več kot dvojnjo proizvodnjo, predvideno za leto 1985. Če ostanemo pri previdnejšem ocenjevanju in upoštevamo, da bo svetovna proizvodnja jekla leta 2000 samo 1.400 milijonov ton, potem bi znašala proizvodnja v deželah v razvoju v istem času 350 milijonov ton, kar pomeni, da bi bilo potrebno dograditi v 15 letih za 220 milijonov ton novih kapacitet, kar pomeni 14 do 15 milijonov ton vsako leto in še nadomestilo za del obstoječih odnosno zastarelih kapacitet, kar pomeni letno gradnjo okoli 20 milijonov ton vsako leto v 15-letnem obdobju, skupaj kot nove in nadomeščene zmogljivosti.

Pri predpostavki, da bo znašala svetovna proizvodnja jekla leta 2000 »samo« 1.400 milijonov ton, ostane za industrijsko razvite dežele 1.050 ton. Sedanje zmogljivosti v teh železarnah znašajo okoli 740 milijonov ton, torej bo treba zgraditi najmanj kapacitete za 400 milijonov ton, pri čemer je treba upoštevati, da bo do takrat treba nadomestiti vsaj 200 milijonov obstoječih zmogljivosti. Teh 600 milijonov ton novih zmogljivosti bi bilo treba zgraditi v 22 letih, ali letno okoli 27 milijonov ton.

Zanimive so še ocene o potrebi delovne sile za nove kapacitete, z ozirom na možnost zaposlovanja. Pri železarnah z letno zmogljivostjo 250.000 ton zadošča zelo malo število ključnih strokovnih delavcev, ker so močno mehanizirane in avtomatizirane. V industrijsko razvitih deželah železarne s klasično proizvodnjo z visoko pečjo, kisikovim konvertorjem in valjarno vroče valjanih trakov ali pločevine za 1 milijon ton letno, zaposluje 3.200 delavcev. V deželah v razvoju je zaposlovanje močnejše in navajajo primer, da ima železarna za 2 milijona ton letne proizvodnje

16.000 zaposlenih za proizvodnjo od koksa do finalnih proizvodov.

Ker je v deželah v razvoju veliko železarn, ki dosegajo letno zmogljivost 500.000 je ocena, da bi bila v teh primerih normalna zaposlitev 1.800 do 2.000 delavcev.

Vseh teh števil o zaposlovanju ne navajam zaradi primerjave z našimi železarnami, temveč zaradi tega, da dobimo približno predstavlo kolikšne napore zahteva predvideno povečanje v železarski industriji. Potrebni kadri so pa samo eden izmed problemov, katere je treba rešiti ob izgradnji novih železarn. Čeprav je proizvodnja surovega jekla v plavžih izpolnjena tako daleč, da je poraba koksa pod 450 kg/t proizvodnje surovega jekla že običajen dosežek, je vprašanje koksa odnosno premoaga za koksanje eden osnovnih problemov prihodnosti. Rešitve iščejo z uporabo slabših vrst premogov pri proizvodnji koksa, z uporabo mazuta, zemeljskega plina in premogovega prahu kot nadomestek za koksa, ki zgori v plavžih za dovod toplote. Vpihanemu zraku dodajajo kisik, zrak pregrevajo že do 1500° C.

Proizvodnja jekla v konvertorjih po kisikovem procesu je daleč prevladala druge tehnologije in SM proces postopno opuščajo ter bo mogoče čez 10 let imel samo še delež nekaj odstotkov v svetovni proizvodnji jekla. Jeklo, proizvedeno v električnih pečeh zavzema vse večji delež in bo doseglo 25 % in verjetno kasneje z opustitvijo SM procesa tudi 50 in več odstotkov v svetovni proizvodnji jekla; v državah v razvoju bo ta delež še večji, predvsem v deželah, ki nimajo lastnih surovinskih virov bo prevladujoč. Elektro železarna z letno proizvodnjo 500.000 ton jekla rabi letno za taljenje 250 milijonov kwh električne energije. Če računamo, da bo od 820 milijonov ton novih kapacitet in nadomestitev, kolikor naj bi jih zgradili na svetu do leta 2000, potrebno zgraditi več kot tretjino zmogljivosti za elektro jeklo, da bi od sedanjega deleža okoli 17 % dosegli delež 25 % in več v svetovni proizvodnji, vidimo koliko elektrarn bo potrebno zgraditi samo za ta del proizvodnje.

Sedanja proizvodnja elektro jekla na svetu znaša okoli 120 milijonov ton. Leta 2000 naj bi znašala vsaj 350 milijonov ton, pri čemer moramo računati da bo za tolikšno proizvodnjo treba zgraditi in nadomestiti obstoječih zmogljivosti za okoli 300 milijonov ton. Staro železo, kar ga sprošča opuščanje SM procesa, komaj nadomesti razliko v lastnem odpadku, ki nastaja zaradi vse večjega deleža neprekinjenega vlivljanja in boljšega izplena zaradi drugih tehnoloških izboljšav. Staro železo bo v prihodnje iskana surovina; čim višji bo delež elektro jekla, tem težje bo za staro železo, predvsem pa za kvalitetno staro železo.

Dežele z bogato železovo rudo in ceninim energetskim virom bodo uporabljale za vložek v električnih pečeh železovo gobo. Tudi tiste dežele, ki imajo premalo starega jekla pa nimajo

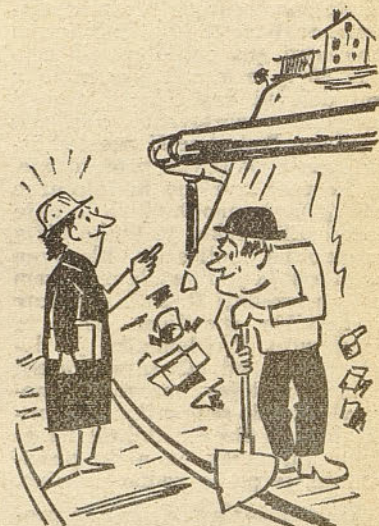
niti rude, niti ceneno reductent, bodo morale ali kupovati, ali same proizvajati železovo gobo.

V Jugoslaviji je znašala proizvodnja jekla leta 1977 malo manj kot 5,2 milijona ton. Na obstoječih in novih zmogljivostih, ker ne bodo do leta 1980 usklajene vse kapacitete, to je proizvodnja koksa, priprava vsipa in proizvodnja surovega jekla, bo možna leta 1980 proizvodnja okoli 6 milijonov ton. Do leta 1985 ostajajo razne variante želja od 9 do 16 milijonov ton, med katerimi je najnižja tudi najbližje realnosti. Kaj pa do leta 2000? V prihodnjem, 1979. letu, bodo znane tudi te zasnove, ko bodo znane načrtovane potrebe, ne bo težko načrtovati tudi proizvodnjo, ki naj bi jih pokrivala. Za letos ugotavljajo, da bo znašala poraba jekla v jugoslovanskih proizvodih v Jugoslaviji 4,1 milijona ton. Predpostavimo, da se bi do leta 1985 poraba skoraj podvojila. Pri letnem trendu povečanja 8 % bi znašala poraba okoli 7,6 milijona ton izdelkov. Za tolikšno porabo in z upoštevanjem 20 % pokrivanja potreb iz uvoza ter izvozom 10 % proizvodnih viškov, bo okoli 9 milijonov ton surovega jekla kar zadostovalo. V naslednjih 15 letih, če bi bil letni prirastek povprečno 5 %, kar bi gotovo zadoščalo in če bi se tudi delež uvoza znižal, bi morala biti letna proizvodnja okoli 18 milijonov do največ 20 milijonov ton prej prevelika kot premajhna. Počakajmo, kaj nam bodo navgale razvojne želje.

Milan Marolt, dipl. ing.

NAŠ LEPSI IN BOLJSI
JUTRI JE ODVIŠEN OD
VESTNEGA DELA
NA SLEHERNEM
DELOVNEM MESTU

DOBRO JE, ČE IMAMO
RAZEN OSNOVNEGA
CILJA ŠE NEKAJ
REZERVNIH



Tovariš šef. Tem tu gori gre pa res dobro. Smeti in vse odpadke pošiljajo kar po bregu v železarno. Povejte mi ali jim bomo to kaj zaračunali? Ali pa bomo počakali, da to vse prekrije spomladansko zelenje.

Današnja vloga subjektivnih sil v našem družbeno-političnem sistemu

(Nadaljevanje iz prejšnje številke.)

Pariška komuna je bila prvi poizkus in zametek diktature proletariata. Rodila se je v okoliščinah francosko-pruske vojne 1. 1871. Delavci so se uprli narodni skupščini in 18. marca 1871 zasedli vse vladne ustanove. Centralni komite narodne garde je prevzel oblast. To je bila 1. revolucionarna vlada delavskega razreda. V naslednjih dneh je pariško ljudstvo na volitvah izbralo novo vodstvo, ki je 28. marca razglasilo komuno. Pariška komuna je obstajala samo 72 dni, ves ta čas pa se je morala srdito boriti. Pomen komune je v tem, da je dokazala, da mora proletariet v revolucionarni preobrazbi razbiti buržoazni politični aparat, parlament, vojsko, vlado, policijo, sodstvo itd. in ga nadomestiti s svojimi ustanovami. Starega aparata oblasti ne more prilagoditi svojim potrebam. Pri komuni se prvič v zgodovini srečamo s prakso delavskega samoupravljanja in razbit je bil mit, da državne posele lahko vodi samo izbrana in dobro plačana elita.

V 70 in 80 letih 19. stoletja je bilo več mednarodnih sestankov in poizkusov, da bi obnovili ali ustanovili drugo internacionalo. Inicijativo za sklic mednarodnega

kongresa delavskih in socialističnih strank je prevzela delavska partija Francije. Ustanovni kongres 2. internacionale je bil v Parizu 2. julija 1889 na dan 100-letnice velike francoske revolucije. Ogromna večina delegatov evropskih in ameriških delavskih strank se je odzvala marksizem. Ustanovni kongres so vodili sami marksisti in tudi v vseh kongresnih sklepih so se uveljavila marksistična stališča. Na tem kongresu so tudi sklenili, da se v spomin na krvave dogodke v Chicagu maja 1886 praznuje 1. maj kot mednarodni praznik proletariata vsega sveta. Zlom 2. internacionale je izzvala 1. svetovna vojna, ki je socialno demokracijo postavila pred konkretno politično preizkušnjo, ki ji pa ni bila kos. Na kongresih internacionale so večkrat obsodili vojno in poudarili, da boja proti vojni ni mogoče ločiti od razrednega boja, kajti militarizem in vojne so produkt kapitalizma. Proletariatu niso sovražni delavci drugih dežel, temveč buržoazija lastne dežele. Po avstrijski in nemški agresiji (1914) so imperialistične sile druga za drugo stopale v vojno, socialdemokratske stranke teh držav pa so pridno glasovale za vojne kredite. Edini izjemi sta bili srbska socialdemokratska stranka (Dimi-

trije Tucović) in boljševiki v okviru ruske socialdemokratske delavske partije.

V 80 letih začne Lenin povezovati znanstveni socializem z delavskim gibanjem. Od propagande v ozkem krogu je prešel k množični agitaciji med delavci. Leta 1885 je v Petrogradu ustanovil »Bojno zvezo za osvoboditev delavskega razreda«. Tako se

nim težavam je mlada sovjetska republika prebrodila vse kritične situacije. Revolucionarni proletariet je uspešno branil sovjetsko oblast. Revolucionarna vrenja in aktivnost proletariata v zahodnih deželah sta zavrla intervencioniste in leta 1920 so bili domači kontrarevolucionarji poraženi.

Oktohrska revolucija je prvič v zgodovini prebila kapitalistični proizvodni in družbenopolitični sistem. Z oktohrske revolucije je postal socializem zgodovinsko dejstvo in praksa milijonov delovnih ljudi. Teorija znanstvenega socializma se je prvič opredmetila v družbeni praksi.

Pred kongresi

OBJAVLJAMO POVZETKE IZ ZGODOVINE DELAVSKEGA RAZREDNEGA GIBANJA IN NAŠE PARTIJE

je začela oblikovati delavska politična stranka v Rusiji. Zaradi neenotnosti v stranki so se na praški konferenci (1912) boljševiki odcepili od menjševikov in ustanovili lastno stranko RSDDP — boljševikov. Boljševiška partija se je pod Leninovim vodstvom prizadevala, da bi spremenila imperialistično vojno v oborožen boj proti carizmu in buržoaziji. Njeni člani so neutrudno delovali med delavci. Boljševiške organizacije so rastle v podjetjih in vojnih enotah. Lenin je obsojal 1. svetovno vojno kot nepravilno osvajalno vojno in pozival na boj proti njej. Porazi na fronti in zmeda v zaledju so v začetku leta 1917 dosegli vrhunec. Delavstvo je začelo stavkati in položaj se je začel vse bolj nevarno revolucionarno razpletati. Nezadovoljnim delavskim množicam se je pridruževalo tudi vojaštvo, ki so ga poslali dušit delavske nemire. V nekaj dneh so strmoglavili carizem, carska vlada je padla in car je moral zbežati. Nastalo je dvovladje, na eni strani oblast buržoazije in na drugi strani sovjetska oblast. V začetku avgusta so sklicali 6. kongres RSDDP — boljševikov, ki je ugotovil, da revolucionarni val še vedno narasča in da se je potrebno pripraviti na nasilni prevzem oblasti. Boljševiki so oborožili delavce, jih pozvali k upor in tako položili temelje rdeči armadi. Čas za vstajo je dozorel. Boljševiki so bili oboroženi, podpirale pa so jih tudi delavske množice mest in vasi.

Vstaja se je začela 24. oktobra 1917 dopoldne, dan pred datumom določenim za zasedanje 2. vseoruskega kongresa sovjetrov. Vsi glavni objekti so bili še isto noč zavzeti. 25. oktobra 1917 ob 9. uri zvečer so topovi z uporne križarke »Aurora« dali znak za začetek juriša na Zimski dvorec, kjer je bil sedežčasne vlade. Člane vlade so aretirali, njen predsednik Kerenski pa je pobegnil. Takoj po padcu Zimskega dvorca je Lenin na 2. kongresu sovjetrov, ki je ta čas ravno zasedal, objavil zmago socialistične revolucije. Utrjevanje sovjetske oblasti je seveda prestrašilo imperialistične sile na zahodu. Zato so se odločile, da jo bodo strle z orožjem. Začela se je državljanska in intervencijska vojna. Kljub izred-

Lenin si je že v začetku 1. svetovne vojne, ko se je prepiral v nesposobnost socialne demokracije 2. internacionale, zelo prizadeval, da bi ustanovil novo komunistično internacionalo, ki bi vodila mednarodno delavsko gibanje po revolucionarni poti. V skrajno zaostreni situaciji v Evropi in med državljansko vojno v Rusiji so se v začetku marca 1919 zbrali v Moskvi delegati iz 30 dežel Evrope, Azije in Amerike na 1. svetovni komunistični kongres. To je bil ustanovni kongres komunistične internacionale — kominterne. Ker se je zaradi oportunistične politike 2. internacionale delavski razred precej odtujil marksističnemu nauku, je Lenin štel za najpomembnejše, da na kongresu jasno opozori na načela, ki so bila v 2. internacionali proti koncu najbolj zanemarjena — na komunistična načela. Šele 2. kongres, ki je bil leto pozneje, je dokončno organizacijsko oblikoval kominterno, v glavnem pa tako, da je določil pogoje za sprejem posameznih delavskih partij v kominterno. 3. komunistična internacionala je temeljila na načelih demokratičnega centralizma z zelo močno izraženim centralizmom. Izvršni komite kominterne je lahko vplival na imenovanje ali spremembo vodstev v posameznih deželah. Pod Leninovim vodstvom je bila kominterna resnično center mednarodnega komunističnega in revolucionarnega gibanja. Pod njegovim vodstvom je utemeljeno ukrepala in usmerjala mednarodno delavsko gibanje. Za to nalogo je bila tudi organizacijsko, politično in idejno dobro pripravljena. To je bila tudi najprimernejša pomoč mladim in neizkušenim političnim partijam, ki so sicer imele vse možnosti razvoja svoje lastne politične aktivnosti. V svoji skrbi za ravnotežje za demokracijo in centralizem je bil Lenin zelo tankočuten, strpen in pozoren do slehernega mnenja, čeprav je bil po drugi strani tudi zelo oster kritik do raznih pomanjkljivosti in idejnih zmot. Lenin ni nikoli dovolil, da bi imela ruska komunistična partija v kominterni kako posebno ali izjemno vlogo, vedno je bil pripadnik enakopravnosti vseh partij, vključenih v internacionalo.

(Dalje na 8. strani)

Beseda uredništva

V vsaki številki našega glasila imamo nokvirjeno željo: dopisujte in oblikujte z nami naše glasilo! Želijo, da bi se temu pozivu, tej želji odzvalo čim več dopisnikov, sodelavcev, ki bi s svojimi prispevki popestrili vsebino glasila; sodelovali bi v oblikovanju našega glasila. Le tako bomo v naših informacijah izpričevali pristen interes delovnega človeka znotraj delovne organizacije, kot tudi izven nje, na vseh področjih našega delovanja, v vseh dogajanjih. V uredništvu bomo veselili vsakega prispevka naših neposrednih proizvajalcev, ker bomo tako videli, kako gledajo na številne probleme, kako ocenjujejo naša skupna prizadevanja v poslovnih dogajanjih, v proizvodnji, v društvi in organizacijah. Čim več sodelavcev iz temeljnih organizacij združenega dela, iz vseh služb, čim več informacij iz družbenopolitičnega dogajanja, to bo pripomoglo, da bo naše glasilo oblikovano kar se da kakovostno, da bo obveščalo delavce o pravicah in dolžnostih, da bo krepilo samozavest delavcev, da ne bodo določena vprašanja obravnavana le formalno temveč bomo vedno posegali v bistvo stvari in razkrili vso zadevo, vso resnico, ki jo delavci moramo vedeti. Pišite tudi o dogodkih v vašem vsakdanjem življenju, o delu v tovarni, v krajevni skupnosti, kako delujete v šolskih svetih, v samoupravnih interesnih skupnostih, skratka povsod, kjer delavci delujejo, ali pa so morda premalo zastopani, nekateri mogoče tudi premalo aktivni.

Posvetite se našemu glasilu, vsebini glasila, povejte, kaj je treba izboljšati, izpopolniti, nadomestiti s stvarnimi posegi. Sodelujte z izdajateljskim svetom in z uredniškim odborom! Dokažimo, da želimo imeti čim boljše glasilo, čim pestrejšo vsebino, ki bo res kakovostna, stvarna, zajeta iz naših prizadevanj, želja, zahtev, ki bo odraz našega sodelovanja pri razreševanju neštetiht nalog, problemov, načrtov. Povejte, kakšni so vaši pomisleki na dosedanje obliko in vsebino glasila, kako pa naj bi, po vašem mnenju, to izgledalo v prihodnje.

Zavedamo se, da ni dovolj, da so oblikovalci našega glasila izdajateljski svet in uredniški odbor, glasilo moramo oblikovati vsi v delovni organizaciji. Čim bolj se bo to pravilo uveljavljalo, tem boljše, tem ustreznejše bo naše glasilo. Po članih izdajateljskega sveta in po članih uredniškega odbora posredujte vaša konkretna mnenja in predloge za pravilno smer in obliko objektivnega in uspešnega obveščanja.

Današnja vloga subjektivnih sil v našem družbeno-političnem sistemu

(Nadaljevanje s 7. strani)

V času Leninovega življenja kominterne ni nikoli postavljala vprašanja vodilne vloge kake partije ali dežele. 4. kongres kominterne (1922) je bil zadnji, ki mu je Lenin še prisostvoval. Na

let. 7. in obenem zadnji kongres kominterne je bil leta 1935. Zelo pomemben je po tem, ker je pravilno ocenil fašizem, ki je že ugodno ogrožal delavsko gibanje in svetovni mir. Te svoje naloge se je kominterne lotila z veliko za-

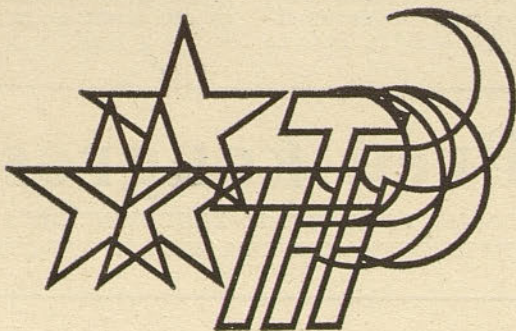
mednarodnim ugledom Georgi Dimitrov. Pomembna je tudi resolucija, ki jo je na predlog Manuilskega sprejel kongres. Ta je naznanjala začetek uresničevanja zlovesče stalinistične politike in nevarne poti, na katero je deloma že tako zašla kominterne. V njej je med drugim rečeno: »Zmaga socializma v Sovjetski zvezi pomeni začetek nove etape v razvoju svetovne proletarske revolucije, zato je prvenstvena naloga delavskega razreda vsega sveta, da z vsemi močmi in sredstvi podpira Sovjetsko zvezo, ter se bori proti njenim sovražnikom.«

Kot je znano, je ravno v obdobju po 7. kongresu kominterne Stalin izvajal veliko čistko s pretežno uničevanja vohunov in pete kolone. Z enako obtožbo je CK komunistične partije boljševikov sprejel resolucijo, v kateri je rečeno, da je med emigranti, člani posameznih komunističnih partij veliko število kapitalističnih vohunov in agentov in da je zaradi tega treba tudi med njimi opraviti čistko. Na tej podlagi so začeli masovno zapirati komuniste,

emigrante v Sovjetski zvezi. Številne so obsodili, veliko pa jih je izginilo brez sledu. Na izpraznjenih mestih zaprtih funkcionarjev kominterne so postavili ruske komuniste. V tej gonji proti vohunom so v nekaj primerih obtožili frakcionarstva in vohunstva kar cele komunistične partije.

S sporazumom o nenapadanju in prijateljstvu, ki ga je Sovjetska zveza sklenila 1939, leta s fašistično Nemčijo, je bil v celoti postavljen na laž eden najpomembnejših sklepov 7. kongresa kominterne (ocena fašizma). S tem paktom je bil zadan eden najhujših udarcev politiki enotnega protifašističnega proletarskega gibanja, za katero se je tako odločno zavzel 7. kongres. Med drugo svetovno vojno se je pokazalo bolj kot kdaj koli prej, da pomeni Stalinu kominterne veliko oviro pri pogajanjih z zahodnimi zavezniki o razdelitvi vplivnih področij. V napoto mu je bila tudi že prej, ko se je sporazumeval s Hitlerjem, le da ni želel, da bi razpust kominterne razlagali kot znamenje šibkosti Sovjetske zveze. Neposredno po Sovjetski zmagi pri Stalingradu maja 1943 je prezidij izvršnega komiteja kominterne sporočil svojo odločitev, da se kominterne razpušča.

(Nadaljevanje prihodnjič)



VIII.kongres ZKS

njem so ugotovili, da se je mednarodna situacija spremenila, da revolucionarno razpoloženje usiha in da se kapitalizem stabilizira. To pa je narekovalo tudi spremembo konkretnih nalog in taktike delavskega gibanja, ki bo ustrezalo relativno mirnemu razvoju. 5. kongres kominterne je bil sklican leta 1924, to je 5 mesecev po Leninovi smrti. Tudi na tem kongresu še ni uspelo v celoti oceniti mednarodne politične situacije. Opozarjali so sicer na nastale spremembe, a so hkrati trdili, da se odnosi še naprej zaostrejujejo in da utegne vsak hip priti celo do obnovljene intervencije na Sovjetsko zvezo. Po vsej verjetnosti je šla taka ocena v prid Stalinu, ki je bil na kongresu zelo aktiven, da bi lahko obračunal s svojimi nasprotniki znotraj boljševiške partije, zlasti še s svojim najnevarnejšim tekmečem Trockim. Dogmatično posnemanje izkušenj ruske komunistične partije je Lenin na prejšnjem kongresu ostro kritiziral. Pozneje pa so stopnje boljševizacije kake komunistične partije določali po tem, koliko je bilo njegovo vodstvo Stalinu poslušno. 6. kongres kominterne je bil šele po 4 letih (1928). Zelo verjetno je, da so s prejšnjo prakso pogostega sestajanja prenehali pod Stalinovim vplivom. Boljševiški partiji in Sovjetski državi so v programu predpisali tako pomembno vlogo pri razvoju socialističnih misli in prakse, da ni bilo treba več dvomiti o hotenju o hegemoniji komunistične partije Sovjetske zveze in Stalina v mednarodnem delavskem gibanju. Od začetka je hotel Stalin s pomočjo kominterne utrditi svoj položaj in vpliv v sami Sovjetski zvezi, pozneje pa se je vse bolj pollaščal tudi vodstva kominterne, v katero je prenašal svoje nedemokratske metode in jo vse bolj spreminjal v orodje svoje politike Sovjetske države in partije. Očitno se je pod njegovim vplivom težišče politične dejavnosti preneslo s kongresa na izvršni komite kominterne. Zato so bili kongresi sklicani vse redkeje. Med 6. in 7. kongresom je poteklo celo 7

mudo, ko je bilo na političnem področju že marsikaj zamujenega. Glavni referat o fašizmu je imel veliki prekaljeni borec z

MEGLA JE EDEN NAJNEVARNEJŠIH SOVRAŽNIKOV VOZNIKOV

Zelo pogost pojav v posameznih letnih časih in predvsem v določenih predelih je megla, eden najnevarnejših sovražnikov voznikov motornih vozil. Megla je zelo pogost spremljevalec drugih nevarnosti na naših cestah, predvsem jeseni in pozimi.

Ob upoštevanju, da je Celje s svojo ožjo okolico v svetovnem merilu eno izmed mest, ki ima najbolj onesnaženo ozračje, prisotnost pogoste megle nad našim območjem ni naključje. Prisotnost drobnih delcev v ozračju nad našim mestom pomeni idealni pogoj, da se na te delce obesi vlaga in ob povečani koncentraciji vlage v zraku se ustvarijo meglene kapljice. Če temu botruje še nizka temperatura, se lahko vozišče celo pokrije z gladko ledeno ploskvijo, kar prav gotovo vpliva na že tako poslabšane vozne pogoje.

Megla je toliko bolj nevarna, ker se lahko posamezni valovi megle nenadoma gostijo in redčijo, pri čemer je bojazen, da ne uspemo hitrost vožnje pravočasno zmanjšati.

Največja nevarnost megle pa je v zmanjšani vidljivosti. Zmanjšana vidljivost nastane zaradi megle zato, ker meglene kapljice razpršujejo in absorbirajo svetlobo. Svetloba se deloma odbija od meglenih delcev, zato nas zaslepljujejo celo luči našega vozila, kar vidljivost še zmanjšuje.

Luči našega vozila za osvetljevanje ceste skozi meglo ne prodrejo dovolj na površino vozišča. Voznik, ki se med vožnjo v megli poskuša, čeprav v nasprotju s predpisi, cesto osvetljevati z bleščečimi lučmi, bo kaj kmalu ugotovil neučinkovitost teh luči, saj zaradi dolgega snopa bleščečih

luči (najmanj 100 m) svetloba sploh ne prodre do vozišča in pred takim voznikom se pojavi ena sama svetleča, neprozorna krogla, skozi katero ceste sploh ne vidi. Zato ni nič čudnega, da je zakonodajalec prepovedal uporabo bleščečih ali dolgih luči v megli.

Drugi in zelo nevarni skrajneži so tisti vozniki, ki skušajo v sicer ne pregosti megli voziti samo s pozicijskimi lučmi. S pozicijskimi lučmi si ceste popolnoma nič ne osvetljujejo, kar pa zmanjšana vidljivost od nas zahteva. Zato ne bo odveč poudariti zakonsko določilo, da moramo pri vožnji v megli obvezno prižgati zasenčene ali kratke luči za osvetljevanje ceste ali pa posebne luči za meglo, če jih na vozilu imamo. Le s temi lučmi nam bo zaradi njihovega krajšega snopa (zasenčene največ 40 m, meglenske največ 35 m!) vsaj delno uspelo osvetliti vozišče, po katerem vozimo. Hkrati pa nas bodo pravočasno opazili tudi vozniki, ki nam vozijo nasproti.

V megli pa nastanejo poleg zmanjšane vidljivosti še drugi problemi. V megli npr. težje ugotovimo, ali se vozila pred nami sploh premikajo ali celo stojijo, ker nimamo trdne opore v ocenjevanju okolice. Zaradi enoličnega vidnega polja nastopijo tudi precejšnje prevare v ocenjevanju gibanja in velikosti predmetov, ki se nenadoma pojavijo iz meglene zaves. Zaradi poslabšanja globinskega gledanja tudi težko pravilno ocenimo oddaljenost ali razdaljo do drugih vozil, ki tudi vozijo po cesti, vseeno v katero smer. Sploh pa: najprej zagledamo njihove luči, vozilo ali kak drug predmet pa dosti kas-

neje, lahko tudi prepozno, če vozimo prehitro.

Prav gotovo je potrebno, kadar vozimo v megli, povečati previdnost in pozornost, predvsem pa hitrost vožnje znatno zmanjšati, da bomo lahko naše vozilo v vsakem primeru ustavili na tistem delu ceste, ki ga še vidimo. S predpostavko, da se nevarnost, ki se nam pokaže iz meglene zaves, lahko celo premika proti nam, je najprimernejša tista hitrost, pri kateri bo pot ustavljanja našega vozila enaka polovici vidljivosti ali celo krajša.

Kadar bo megla izredno gosta, ne bomo mogli voziti nič kaj hitreje, kot če bi hodili peš, zato v takih primerih raje tako tudi storimo.



Janez, le zakaj si toliko ženeš k sreči, da si pozen s čestitkami za dan žena. Saj sem bila danes že deležna pozornosti.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

DELAJSKI SVET SOZD SLOVENSKE ŽELEZARNE

Sestel se je na 17. seji 27. februarja 1978 in obravnaval ter sprejel naslednje sklepe:

— odobril je zapisnik 16. seje in ugotovil, da so sklepi izvršeni oziroma so v izvajanju;

— sprejel je poročilo o izidu referendumov za sprejem samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Slovenske železarn in o volitvah. Od skupno 17.738 volilnih upravičencev je za sprejem glasovalo 13.326 delavcev ali 75,12 %. Po ugotovitvi izida referenduma je sledil svečan podpis sporazuma;

— sprejel je zaključne račune Interne banke Slovenskih železarn;

— ugotovil je, da je potrebno dohodek Interne banke v letu 1978 ponovno združiti v Interno banko;

— ugotovil je, da je potrebno povečati medsebojno povezanost delovnih organizacij Slovenske železarn, še prav posebno na področju komercialne dejavnosti;

— podan je bil predlog za oblikovanje sredstev skupne porabe v višini 1.180.000 din za skupne aktivnosti v Slovenskih železarnah. Izdela naj se samoupravni sporazum o namenu in načinu uporabe teh sredstev;

— delavski svet je bil seznanjen, informacijo je podal generalni direktor Klančnik, o razgovorih vodstva Slovenskih železarn s predsednikom izvršnega sveta skupščine SRS Marincem o aktualni problematiki slovenskega železarstva in razvoju črne metalurgije Jugoslavije. Pri tem podpira vse akcije poslovnih organov v Slovenskih železarnah in US Slovenskih železarn v zadnjem času.

Delavski svet Slovenskih železarn pri tem tudi sam poziva izvršni svet skupščine SRS, da skribi za uveljavitev sprejetih določil in vztraja na usklajevanju dogovora o posebnih ukrepih ekonomske politike za pospeševanje dogovorjenega razvoja toliko časa, da bodo zahteve Slovenije tudi sprejete.

Upravni svet Slovenskih železarn in poslovodni organ Slovenskih železarn podvzmeta ustrezne ukrepe in o tem stališču obvestiti pristojne organe in sredstva javnega obveščanja.

DELAJSKI SVET JEKLARNE — VALJARNE

Na izredni seji delavskega sveta jeklarne — valjarne, na kateri so sodelovali tudi člani delavskega sveta elektroplavž so razpravljali o zaključnem računu za leto 1977.

Ugotovili so, da so kljub negativnemu rezultatu v I. polletju uspeli poslovanje v letu 1977 uspešno zaključiti. Analizirali so zaključke in predloge komisije za gospodarjenje in izvršnega odbora sindikata ter razčistili večino nejasnosti, na katere sta omenjena organa zahtevala odgovore. Po daljši razpravi je bil sprejet zaključni račun z določenimi zahtevami in stališči.

Med ostalimi so se odločili posoditi sredstva iz Interne banke SOZD Slovenske železarn tovar-

ni traktorjev, s katero se sklene samoupravni sporazum o vrnitvi posojenih sredstev v treh letih z 8 % obrestmi. Dogovorili so se o delitvi in namenu ustvarjenega sklada skupne porabe.

Posebej so zahtevali, da se ugotovi, če se po samoupravnem sporazumu za izgradnjo objektov posebnega družbenega pomena občine Celje izvajajo obojestranske obveznosti in kaj se je storilo na področju programa rekreacijskega centra na Teharjah.

Zahtevali so tudi spremembe pri amortizaciji osnovnih sredstev. Potrdili in imenovali so odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in zamenjali nekatere člane tega odbora.

Soglašali so s predlogom o valorizaciji prejemkov po sindikalni listi za leto 1978. Prav tako so potrdili valorizacijo nadomestil za dežurstvo. Potrdil je sklepe komisije za MRZD.

Posebno pozornost so člani delavskega sveta namenili proizvodni problematiki in s tem v zvezi sprejeli vrsto sklepov za doseganje postavljenih planskih nalog. Delavski svet je po daljši razpravi odklonil odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih smh, da 0,5 %.

Potrdil je delegate za PIS in delegata za Ljubljansko banko.

Posebno zavzeto je delavski svet obravnaval problematiko samskih domov in sprejel vrsto sklepov, s katerimi zavezuje posamezne nosilce dejavnosti s tega področja za izboljšanje stanja stanovalcev v samskih domovih.

DELAJSKI SVET — VZDRŽEVANJE

Delavski svet — vzdrževanje se je sestel skupno z delavskim svetom TOZD Transport in na skupni seji sprejel zaključni račun za leto 1977. V zvezi z obveznostmi do SIS in drugih institucij, s katerimi so sklenjeni samoupravni sporazumi, je potrebno izdelati točen pregled o obveznostih, ki bremenijo TOZD.

Zahteva je bila postavljena tudi delavskemu svetu za finančne in računovodske zadeve, da se mora v prihodnje zaključni račun izdelati bolj podrobno.

Izdela naj se v roku 1. meseca delitev skladov v TOZD ViT na TOZD Vzdrževanje in TOZD Transport.

Prav tako se naj dopolni in spremeni sistem obračunavanja amortizacije, pri tem pa naj se poraba amortizacije prilagodi z razpoložljivimi sredstvi.

Potrdil je predlog imenovanja in dopolnitev za člane odbora za LO in DS. Sprejel in potrdil je predloge za valorizacijo prejemkov po sindikalni listi za leto 1978 in valorizacijo za dežurstvo.

Potrdil je pristop k samoupravnemu sporazumu PIS za črno in barvasto metalurgijo in livarno SRS.

DELAJSKI SVET TRANSPORT

Delavski svet Transport je na 3. redni seji med drugim obravnaval in sprejel naslednje sklepe: imenoval je 9-članski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Potrdil je predlagane valorizacije osebnih prejemkov kot valorizacijo za dežurstvo.

Pristopil je k samoupravnemu sporazumu PIS. Obravnaval je predlog kriterijev za obračun stimulativnih dodatkov ter ga sprejel z dodatnim predlogom.

DELAJSKI SVET LIVARNE VALJEV, KOKIL IN METALURŠKE LITINE je na 2. seji obravnaval realizacijo operativnega plana za februar 1978 in potrdil operativni plan za mesec marec 1978. Posebno problematična je zadeva delovne sile ter zahteva jo oziroma zadolžujejo DS za kadre in splošne zadeve, da preiskrbijo TOZD potrebno delovno silo.

Potrdil je predlog nagrajevanja delavcev v pripravi peska.

Imenovali so nove vodje SDS. Potrdili so oba predloga valorizacij, za valorizacijo osebnih prejemkov in valorizacijo dežurstva. Potrdili so delegate za PIS.

Na 3. redni seji pa so razpravljali člani delavskega sveta na

razširjeni seji zaključni račun za leto 1977. Ob sprejemu zaključnega računa so sprejeli vrsto sklepov in konkretnih zadolžitve, s katerimi želijo doseči v letu 1978 boljše poslovne in proizvodne rezultate.

V teh sklepih zasledimo konkretne zadolžitve za:

— delo v temeljni organizaciji,

— DS za ekonomiko in organizacijo,

— DS za komercialne posle,

— DS priprave proizvodnje,

— poslovnemu kolegijskemu odboru.

Iz navedenega je razvidna resnost in odločnost tega kolektiva za uspešnejše delo in za doseganje boljših rezultatov dela.

V tem času so se sestale že tudi vse komisije pri delavskem svetu in odbor samoupravne delavske kontrole DO. Posebno aktivni so tudi izvršilni odbori v delovnih skupnostih in posamezne komisije v TOZD.

Človek, človeku - človek

Dolga zgodovina nasilja, nečloveških odnosov, hudobije in vojn prikazuje, da je človek najbolj brezupno bitje. Je pa za razliko od živali edini sposoben, da ubija in muči pripadnike svoje vrste brez pravega razloga, z edinim motivom v svojem mišljenju ali želji, da drugemu zadane bolečino.

Ljudska razlaga agresivnega delovanja šestdesetih let se je glasila približno takole:

Agresivnost je instinkt, ki je prirojen in ga je nemogoče izkoreniniti. To bi se dalo razumeti tudi drugače: Če se bomo nekega dne med seboj uničili bomo to storili zato, ker je nagon za uničevanjem v naši naravi in nemočni smo, da ga izločimo.

In to naj bi bilo opravičilo, da se dostikrat obnašamo neprimerno, da si izlivamo žolč in živčno reagiramo že na najmanjšo malenkost, škodoželjno delujemo do sodelavca, nadrejen do podrejenega, prijatelj do prijatelja itd.?

Ni prav, da zavestno zapiramo oči pred stvarmi, katere povzročajo, da smo preveč »nefer«, hudobni in si s tem pridobivamo vedno več zahrbtnih soljudi.

ZAKONSKI STAN JE KOT
ENOSMERNI CESTA,
PO ISTI POTI NI
VRNITVE NAZAJ

Kje so tisti lepi odnosi, katere so nam zavestno vcepljali že od malih nog, ko so nam starši govorili toliko in še več, da se moramo razumeti, biti prijazni, ko so nam že ob vstopu v pionirsko zvezo in dalje govorili o prijateljstvu in lepem medsebojnem odnosu?

Pri nekaterih so se ohranili človeški odnosi, pri mnogoterih pa je njihovo nezaupanje vase, glas vesti ali pa boj za položaj premagala človekoljubnost in humanost se je zamenjala z agresivnostjo.

V tem primeru bi izpustili podzavestno agresijo, ki nastaja ne hote, ampak bi lahko govorili o agresiji, ki se poraja v odnosih med ljudmi, zavestno.

Velik del agresivnega obnašanja je motiviran z željo samopotrjevanja. Zanimivo je mogoče opazanje, da je človek tem bolj neobjektiven in agresiven prav takrat, ko je ogrožen njegov življenjski interes.

Koliko nepremišljenih, namenskih ali nenamenskih opazk slišimo iz dneva v dan in nemalokdaj so prav starejši ljudje tisti, ki dajejo slab zgled svoji mlajši okolici, vodilni svojim podrejenim.

Lahko bi se zamislili in o tem tudi glasneje spregovorili. Nepravilni odnosi med ljudmi so lahko zelo škodljivi za naš družbeni red. Zato je prav, da nanje opozarjamo že takoj ko se le-ti pojavijo.

Nada B.

**Dopisujte in oblikujte
z nami
naše glasilo**

PODALI SMO OBRAČUN DELA

Dne 17. 2. 1978 je bila 3. redna konferenca Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav, DIATI Železarn Štore.

Udeležba je bila zadovoljiva. Osemindeset članov mladega društva pa je vsekakor premajhno število na letni konferenci. Vendar o tem pozneje.

Po poročilih predsednika, tajnika, blagajnika in posameznih vodij skupin za samoupravni sporazum o inventivni dejavnosti, strokovnih in študijskih pogledov, skupine za razstave, je bila razprava.



Ob zaključku konference je v. d. predsednika kolektivnega poslovnega odbora dipl. ing. Dušan Burnik podelil inovatorjem priznanje

Razpravljavci so v kratkih, vendar konstruktivnih izjavah podali pomen inventivne dejavnosti, kjer je napravljen velik korak naprej, saj je množična inventivna dejavnost vedno bolj prisotna, spodbudna in je v stvari resnična gospodarska dejavnost.

Vodstvo delovne organizacije je društvu čestitalo k doseženemu uspehu, saj je znesek prihrankov zaradi raznih inovacij velik in da v tem pogledu močno prednjačimo pred nekaterimi podobnimi delovnimi organizacijami. Prikazane so tehtne in koristne povezave med DIT in DIATI. Čedalje večje število strokovno-tehnične kadra sodeluje na inventivnem področju z željo, doseči več kvalitativnih uspehov, ki se še tako gospodarsko in finančno odražajo v borbi za stabilizacijo, za boljše, učinkovitejše in varnejše pogoje dela.

Predstavniki Osnovne šole Štore je pozdravil zbor in popestril razpravo s predlogom, da je potrebno mlajši kader vzgajati v tehničnem inovacijskem duhu tako, da bodo že učenci dobili veselje za tehnični poklic, se spoznali z inovacijskimi dosežki, saj vemo, da se mnogo teh nadbudnih šolarčkov zaposli prav v naši delovni organizaciji.

Direktor delovne organizacije, dipl. ing. Burnik je po razpravi podelil inovatorjem diplome in najbolj zaslužnim tudi knjižne nagrade.

Morda bi bilo prav, da bi v kratkih besedah nanizali nekaj uspehov DIATI v pretekli dobi.

Organizirali smo uspešno ekskurzijo v tovarno »Torpedo« na Reki, obenem pa smo si ogledali

zvezno razstavo »RAST YU 77«, na kateri smo kot DIATI Železarn Štore tudi razstavljali. Na razstavi smo imeli nekaj najbolj značilnih inovacijskih primerkov, poleg tega pa smo prikazali našo uspešno inovacijsko dejavnost tudi s slikami in grafikoni. Z vodstvom razstave smo imeli tudi strokovni posvet o inovacijski dejavnosti.

Organizirali smo razstavo v avli Kulturnega doma v Štoreh, ki so si jo ogledali učenci Šolskega kovinarskega industrijsko-metalurškega centra in Osnovne šole

izboljšavah kot neposrednem prispevku k večji produktivnosti, varnejšemu delu in izboljšanju delovnih pogojev.

3. Povezovati se s sorodnimi društvi in organizacijami v občini, z namenom, da se izmenjajo izkušnje.

4. Spremljati dosežene rezultate na področju inventivne dejavnosti in tvorno sodelovati pri reševanju eventualnih problemov.

5. Povezovati se z raziskovalno razvojno dejavnostjo v Železarni Štore.

6. Skrbeti za strokovno izpopolnjevanje inovatorjev v OZD.

7. Skrbeti za primerno stimuliranje inovatorjev.

8. Sodelovati pri organiziranju razstav in drugih manifestacij inventivne dejavnosti.

9. Tesno se povezovati z DIT Železarn Štore.

10. Vključevati nove člane DIATI Železarn Štore.

11. Inovacijsko dejavnost popularizirati v šolah na področju KS Štore.

12. Skrbeti za populariziranje dosežkov inventivne dejavnosti in predlagateljev.

13. Neposredno sodelovati pri dopolnjevanju internih aktov v skladu z zakonom o združenem delu.

14. Sodelovati pri zbiranju tehnične problematike, ki bo podlaga za usmerjanje in programiranje inventivne dejavnosti prek razpisov.

B. Posebne naloge:

1. V letošnjem letu je treba dopolniti samoupravni sporazum o izumih in tehničnih izboljšavah Slovenskih železarn, v smislu predloga republiškega sindikata, določil ZZD in potreb, ki so se pokazale pri uporabi obstoječega SS. DIATI prevzema obvezo,

da bo sodelovalo pri dopolnjevanju sporazuma neposredno in prek svojega poslovnega teama.

2. Sodelovati pri skrajševanju časa strokovnega ocenjevanja inovacijskih predlogov tudi s proučevanjem konventnih primerov.

4. Usmerjati inovatorje k oblikovanju rešitev, s katerimi bodo izboljšani delovni pogoji in zmanjšan fizični napor zaposlenih.

Prva naloga pa je: sodelovati pri oblikovanju predlogov za občinske nagrade »Inovator 78«.

Programske naloge za leto 1978 so sicer obsežne, zahtevne, vendar upamo, da jih bomo realizirali, kajti le tako bomo dosegli še boljše in kvalitetnejše inovacijske uspehe.

ln, če se povrnem zakaj tako slaba udeležba na letni konferenci. Sklepni smo bili. Vendar je odgovor, moramo priznati, propagandna dejavnost. Objaviti bi morali v našem glasilu »Storski železarju«, objaviti prek Informatorja, kdaj, kje in ob kateri uri bo konferenca. Morda je bilo vse prenapeto, premalo časa. Ožji odbor, sekretariat je imel veliko dela, še posebej zaradi zakonskih in pravnih zadev. Veliko članov sploh ni prejelo vabila na letno konferenco, čeprav so bila napisana in razposlana.

Po končanem delu letne konference smo se inovatorji in vabljeni zbrali v gostoljubnem gasilskem domu, kjer so nam naši gostinci s pomočjo gasilcev pripravili okrepčilo. Tu se je šele razvila prijetna, živahna debata in padel je še marsikateri »sklep«, kaj bo kdo še pogruntal, izboljšal na inovacijskem področju.

Vlado Renčelj

Občni zbor DIT železarn Štore

Občni zbor Društva inženirjev in tehnikov Železarn Štore je dne 20. II. 1978 zaključil izredno uspešno in plodno mandatno obdobje dela, pri čemer je vsekakor veliko vlogo odigral dosedanj upravni odbor društva, ki se je znal pravočasno in pravilno vključiti v preobrazbo dela društva po sprejetju nove ustave in zakona o združenem delu.

Namen tega prispevka ni, da bi v zapisniško obliko strnil vsebino in delo občnega zbora, ki se ga je pri Mlinarjevem Janezu udeležilo šestdeset ljudi, pač pa, da povzamem bistvene podatke iz poročil in razprave na poročila.

Društvo DIT, ki je do leta 1975 bolj živetarilo kot živelo, je svojo renesanso doživelo po sprejetju Zakona o društvih leta 1974, ki je bil rezultat ustavnih določil. Društveni dejavnosti je bila s tem vrnjena njena vloga in pogoj za uspešno delovanje je bil tako dan. Prav je, da na tem mestu ponovno in spet opozorimo na popolno podporo, ki jo je društvu dajala delovna organizacija in še posebej sindikat. Prostorskih pro-

blemov nismo imeli, kar je gotovo prispevalo k uspešnosti dela.

Društvo je v preteklem obdobju delovalo na več področjih, in sicer:

1. Urejanje statuta društva, sprejem statuta in pravilnikov društva v smislu zakonskih določil ter sprejem in evidentiranje novih članov. To delo je bilo uspešno opravljeno in zaključeno s sprejetjem pravilnikov na občnem zboru.

2. Organizacija debatnih večerov se ni omejevala le na tehnično tematiko, saj smo se člani na debatnih večerih aktivno vključevali v razpravo pri sprejemanju Zakona o združenem delu in iz tega izhajajočih sprememb samoupravne organiziranosti v Železarni Štore. V nevezani razpravi smo neformalno načeli marsikatero vprašanje, katerega odgovor je vsebinsko obogatil razpravo tudi v okviru službenih zadolžitve posameznih delavcev. Debatni večeri so načelnjali: ekonomsko-komercialno tematiko, kadrovanje in izobraževanje, problematiko

(Nadaljevanje na 12. strani)

Občni zbor DIT železarna Štore

(Nadaljevanje z 11. strani)

investicij, probleme tovarne traktorjev in ozko strokovno tudi številne teme s področja: metalurgije, elektronike, strojništva, varnosti itd.

3. Tako domače ekskurzije kot tudi tiste preko meja naše domovine so v zadovoljstvo številnih uslužbencev popolnoma uspele.

gre. Izredni uspehi in rezultati sami za sebe govorijo o pravilnosti načrtnega usmerjanja v inovacijsko in racionalizacijsko dejavnost.

Teh pet točk povzema podatke iz poročil dipl. ing. Ravnikar, ki je v veliki meri kot predsednik prispeval k navedenim uspehom, se je pred pričetkom razprave po-



Občni zbor je pozdravil v imenu zveze društev inženirjev in tehnikov območja občine Celje, predsednik dipl. ing. Henrik Čmak

Ugotovili smo, da so ob primerni organizaciji domače ekskurzije celo bolj obiskovane. Že na občnem zboru je bil sprejet predlog za potovanje po železnici Beograd—Bar ter ogled železarne v Nikšiću.

4. Prispevek naše družbe pri delu zveze inženirjev in tehnikov območja Celje je pripomogel k ponovni afirmaciji zveze, ki si bo letos pridobila nove prostore na Tomšičevem trgu. Radi se bomo odzvali povabilu predsednika inž. Černaka, da debatne večere s tematiko, ki bi zanimale širši krog udeležencev, prenesamo v te prostore.

5. Ena od glavnih nalog, ki smo jo posebno v letu 1977 že uspešno izvrševali, je bilo aktivno vključevanje v delo in sodelovanje članov DIT pri društvu DIATI. Z razgovori in razpravami v veliki meri k pravilnemu pojmovanju in razumevanju za to obliko dela, ki je v zadnjih letih dobilo v Železarni Štore obseg in mesto, ki mu

sebej zahvalil tov. Logarjevi, ki je vrsto let opravljala funkcijo tajnika in tov. Trafeli, ki je kljub številnim zadolžitvam uspešno in prizadevno organiziral debatne večere.

V razpravi smo slišali mnogo pohvalnih besed. Direktor delovne organizacije, dipl. ing. Burnik je opozoril na aktivno vključevanje strokovnih kadrov tudi na področja splošnega pomena. Kot konkretno nalogo je navedel razpravo o idejnem predlogu prostorskega plana občine Celje, ki ga je izdelal Razvojni center Celje.

Dipl. ing. Starc je načel izredno pereče vprašanje izobraževanja strokovnih kadrov in zaposlovanja. Posledice te problematike že občutimo tudi v Štoreh, saj je že težko dobiti delavce za nova delovna opravila.

Izrečenih je bilo tudi nekaj kritik.

Družabno življenje društva, ki je bilo pred mnogimi leti izredno živahno, je popolnoma zamrlo. Prizadevali se bomo, da to popravimo v obliki izletov v naravo, društvenih plesov in podobno. Občni zbor je pred novimi volitvami dal prejšnjemu upravnemu odboru razrešnico, nov odbor pa smo izvolili z željo po zagotovitvi kontinuitete dela. Poudariti je treba široko pripravljenost članov za delo, ki se tako ne bo omejilo le na delegate in člane upravnega odbora.

Prizadevati pa si je treba predvsem tudi za sodelovanje in aktivno vključevanje mladih.

Delovni del občnega zbora, ki ga je kot delovni predsednik ing. Pišek uspešno vodil in usmerjal, se je končal točno v predvidenem času, vendar se je razpravljanje nadaljevalo tudi še pri obilni in okusni večerji. Glede na to, da je bil naslednji dan torek, torej delovni dan, smo zaključili in se razšli relativno pozno ob 22. uri.

Marolt Boris, dipl. ing.

Vožnja v klancu pozimi

V zimskem času je vožnja v klancu poseben problem, pa naj vozimo čez dno in strn v druge kraje, ali pa celo iščemo v hribih zasnježene strmine za smuko.

Predvsem ob vikendih smo priča, ko se cele kolone avtomobilov vzpenjajo proti zasneženim smučiščem. Žal pa je med njimi nekaj takih voznikov, ki menijo, da vožnja po klancu ni nič kaj posebnega in marsikdo se po zasneženi cesti odloči odpeljati, ne da bi svoje vozilo za tako vožnjo primerno opremil. Ne upoštevajo niti znakov, ki predpisujejo ob sneženju ali poledici obvezno uporabo verig za sneg.

»Mogoče bo pa le šlo« je njihov glavni moto za tako odločitev. Zaradi pomanjkljive zimske opreme pa njihov avtomobil, kljub srčni želji voznika, ne zmore zahtevne vožnje v klancu in ovira druga vozila, ki s primerno zimsko opremo brez težav nadaljujejo vožnjo. Niso redki primeri, ko taki brezbrizneži zaprejo kar celo cesto in onemogočijo nadaljnji promet, za kar jim niti ni mnogo mar in so mnenja, da je dolžnost ostalih voznikov, da jim pomagajo iz zagate, v katero so premišljeno, vendar brezobzirno rinili za vsako ceno.

Takšna vožnja je proti predpisom, hkrati pa tudi dokaz nekulturnega in nevzgojenega voznika. Nepremišljeno vztrajanje v neugodnih zimskih pogojih vožnje se bo največkrat končalo v škodo takega voznika, ki bo prav gotovo večja, kot bi bili stroški za nabavo primerne zimske opreme. Brezobzirnost takega voznika vodi v konfliktno situacijo na cesti, zaradi katerih spravlja v nevarnost sebe in druge in njegovo ravnanje je vredno vsega obsojanja.

Vožnja po zasneženih ali poledenelih cestah je nevarna celo za vse tiste, ki so svoje vozilo za tako vožnjo popolnoma opremili. Vedeti pa je tudi treba, da kljub primerni in predpisani opremini za zimsko vožnjo niso vsi avtomobili enako sposobni.

Vozila z motorjem in pogonom spredaj so za zimsko vožnjo dokaj primerna. Ugodne zimske vozne lastnosti imajo tudi vozila z motorjem in pogonom zadaj, ki so predvsem primerna za vožnjo navkreber, pri spreminjanju smeri vožnje pa njihove lastnosti narokujejo počasnejšo vožnjo v ovinkih.

Največ preglavic delajo pri vožnji v klancu vozila z motorjem spredaj in pogonom zadaj, ker je obtežitev neenakomerno porazdeljena in ne pritiska dovolj na pogonska kolesa.

Vendar svoje vozilo vsakdo pozna in, če že sumi, da neke strmine njegovo vozilo ne bo zmoglo, naj ostane raje pod vznožjem klanca. Bolje tako, kot pa da bi vozilo zdrknilo s ceste samo — brez volje voznika.

Poseben problem je srečevanje v klancu, predvsem na ozkih cestah, ko mora nekdo ustaviti in se umakniti na izogibalisce. To bo storil voznik, ki vozi navzdol, če pa z ozirom na boljšo možnost to lažje stori voznik, ki vozi navzgor, je to njegova dolžnost. Zakaj tako? Po ustavljanju je potrebno z vozilom zopet izpeljati. Lažje bo to storil voznik, ki vozi navzdol, saj tudi iz izkušenj vemo, da velikokrat po tem, ko smo se ustavili v klancu pri vožnji navzgor, več ne moremo zaradi drsenja izpeljati z mesta.

Pri vožnji v klancu navzgor ali navzdol je zelo pomembno, da pred vzpenjanjem ali spustom prilagodimo ustrezno prestavo, da nam ne bo potrebno predstavljati med vožnjo po klancu. V takem primeru lahko naše vozilo začne zanašati, če bomo predstavljali med vožnjo po klancu navzdol, ali pa se bo ustavilo, če bomo malce nerodni pri prestavljanju med vožnjo navzgor.

Prestava mora biti primerna glede na nagib strmine in sicer taka, da bomo pri vožnji navzdol čim manj uporabljali nezanesljive zavore, ker bo prek pogonskih vezi zavirala kompresija motorja. Pri vožnji po klancu navzgor pa zopet ne smemo voziti v prenizki prestavi, vendar še v takšni, da bo zmogla strmino v vsej njeni dolžini. Tako ne bo bojazni, da bi se zaradi prevelikih obratov motorja kolesa vrtela »v prazno«.

Ob upoštevanju teh navodil boste tudi vi, recimo, prilezli na zasnežena smučišča, kjer vam želimo prijetno smuko.

Glede na zelo hitre poroke, bi bilo verjetno potrebno, da je poročno potovanje vsaj potovanje okrog sveta — zaradi medsebojnega sporazumevanja.

Iz pravnega aspekta je dvoženstvo bigamija, iz praktičnega pa »polomija«.



Del gostov in udeležencev na konferenci DIT

iz krajevnne skupnosti ŠTORE

Zadnjih nekaj tednov je potekalo v znamenju priprav na volitve, ki so bile v združenem delu 9. 3. 1978, v krajevnih skupnostih pa 12. 3. 1978.

Rezultate volitev v krajevni skupnosti Štore navajamo ob koncu informacij, pred tem pa povzemamo ostalo problematiko po ustaljenem načinu.

Dne 21. 2. 1978 je bila seja Sve- ta krajevnne skupnosti, na kateri so obravnavali:

— izid referenduma za delitev krajevnne skupnosti,

— statutarni sklep o samoupravnih organiziranosti krajevnne skupnosti,

— imenovanje volilne komisije,

— imenovanje volilnih odborov,

— dopolnitve programa komunalne dejavnosti za leto 1978.

O izidu referenduma smo obširneje poročali v prejšnji številki našega glasila.

Statutarni sklep so obravnavali in potrjevali na zborih občanov po stalnih območjih. V bistvu predstavlja izhodišče za dopolnitev statutarov krajevnih skupnosti v smislu nove samoupravne organiziranosti.

O programu in financiranju komunalne dejavnosti je tekla razprava zaradi izvedene delitve Krajevnne skupnosti Štore. Posebej je bilo poudarjeno, da bo dokončno oblikovan po konstituiranju organov Krajevnne skupnosti Teharje.

— ureditev zunanjih površin šole.

Odbor je ugotovil, da lahko preidejo peti razredi na podaljšano bivanje v prihodnjem šolskem letu, ko bo dokončana jedilnica. Za ostale razrede pa bo dana možnost prehoda z realizacijo srednjeročnega programa preureditve šole.

vedbi programa družbenopolitične aktivnosti v naši krajevni skupnosti.

— 0 —

Pred praznikom dneva žena so bile po stalnih območjih organizirane proslave. V večini primerov so jih režirali moški. Uspešnost pa je bila odvisna, kot ponavadi, od vzajemno ustvarjenega vzdušja.

Nekateri so prepričani, da smo tudi letošnje praznovanje pripravili premalo pozorno, drugi pa, da je ustaljene oblike treba opustiti.

Naj bo že kakorkoli. Do prihodnjega praznika Dneva žena

vas bomo, drage tovarišice, spoštovali, v tem času pa tudi dokončno odločili o tem, ali bomo praznovali pošteno ali sploh ne. Obljubimo, da bomo polovičarstvo in različnost odpravili.

— 0 —

Koordinacijski odbor (ki ga sestavljajo predstavniki izvršnega odbora SZDL in sveta krajevnne skupnosti) je na seji 6. 3. 1978 obravnaval:

— ureditev prostorov za tajništvo novo ustanovljene Krajevnne skupnosti Teharje ter

— kadrovsko problematiko v Krajevni skupnosti Teharje.

— 0 —

V nedeljo, dne 12. 3. 1978 smo tudi krajski Štor volili delegate za zbor krajevnih skupnosti, družbenopolitični zbor občinske skupščine ter skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Razen tega smo volili tudi delegate stalnih območij v svet naše krajevnne skupnosti.

Tudi ob tej priložnosti so občani izpričali svojo zavest, saj so mnogi pohiteli na volišča že v zgodnjih jutranjih urah.

V naši krajevni skupnosti je bilo odprtih 10 volišč, na katerih je lahko izvršilo svojo državljansko pravico in dolžnost 3.538 volilnih upravičencev.

Rezultati volitev na posameznih voliščih so bili naslednji:

Na volišču v Kompalah

Izvršni odbor Krajevnne konference SZDL Štore je imel redno sejo 1. 3. 1978 v Šolskem kovinarskem in metalurškem centru Štore. Člani odbora so obravnavali:

— problematiko centra,

Volišče	Štev. volilnih upravičencev	Volilo	% udeležbe
Vrhe	160	160	100
Bukovžlak	337	326	96,7
Teharje	329	310	94,2
Prožinska vas	409	409	100
Kompole	432	432	100
Laška vas	151	151	100
Pečovje	151	151	100
SKIMC	1.071	1.029	96,1
Kulturni dom	376	372	98,9
Sentjanž	122	122	100
Skupaj	3.538	3.462	97,8

Med vsemi stalnimi območji so se najboljše odrezali krajski Laške vasi, saj so 100 % volili že do 12. ure.

Za nami so volitve, na katerih smo izbrali delegate, ki nas bodo zastopali v naslednjih štirih letih.

Ker smo v predvolilnem obdobju izbrali delegate na najširši demokratični osnovi in take ki krajevno problematiko dobro poznajo, smo prepričani, da bomo tudi v prihodnjem obdobju uspešni, kot smo bili doslej.



Volišče v Pečovju

Osnovna šola Štore uvaja med prvimi v celjski občini celodnevno bivanje učencev v šoli. Doslej je organizirana celodnevna osnovna šola za učence nižje stopnje, prizadevamo pa si, da bi ustvarili pogoje za prehod vseh razredov na podaljšano bivanje.

Dne 23. 2. 1978 je imel redno sejo koordinacijski odbor za celodnevno osnovno šolo pri krajevni konferenci SZDL. Obravnaval je:

— realiziranje programa za leto 1977,

— predlog programa za leto 1978,

— aktivnost v obdobju priprav na volitve,

— naloge izvršnega odbora na volitvah v krajevni skupnosti,

— problematiko celodnevne osnovne šole,

— praznovanje Dneva žena,

— proslavljanje praznika OF in 1. maja,

— priprave na ustanovitev Krajevnne konference SZDL Teharje.

Po razpravi je izvršni odbor sprejel zaključke, ki obvezujejo vse člane SZDL na našem območju in konkretno opredeljujejo naloge posameznih sredin pri iz-



Volilni odbor v prostorih SKIMC Štore je izmed vseh volišč imel največ volivcev, kar 1.071

(Nadaljevanje na 14. strani)

IZ KRAJEVNE SKUPNOSTI ŠTORE

(Nadaljevanje s 13. strani)

Na drugi seji temeljne kandidacijske konference, ki je bila v Štorah in na Teharjah 15. 3. 1978, so bile opravljene naslednje naloge:

— izvolitev delovnega predsedstva, zapisnikarja, overovateljev in verifikacijske komisije,

— obravnava in sprejem poročila ter ocena volilnih aktivnosti med 1. in 2. temeljno kandidacijsko konferenco,

— obravnava in usklajevanje ter predlaganje možnih kandidatov za delegate ZVEZNEGA ZBORRA SKUPSCINE SFRJ,

— obravnavanje in oblikovanje stališča o možnih kandidatih za nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini, skupščinah SIS v občini ter nosilce vodilnih funkcij v Skupščini SRS in skupščinah SIS republike,

— predlogih možnih kandidatov za delegate DPZ skupščine SRS,

— predlog možnih kandidatov za zbor republik in pokrajin,

— predlog možnih kandidatov za člane Predsedstva SRS,

— določili delegata za DRUGO SEJO občinske kandidacijske konference.

J. Gabršček

Nezgode v mesecu februarju

Iz podatkov službe varstva pri delu je razvidno, da je bilo v mesecu februarju 25 nezgod pri delu in izgubljenih 496 delovnih dni. Tu so vsi tudi izgubljeni dnevi bolnih zaradi delovnih nezgod v zadnjih mesecih leta 1977 oziroma v januarju 1978.

V mesecu februarju je bilo prijavljeno 8 nezgod na poti na delo oziroma z dela in izgubljenih 241 delovnih dni.

Pregled nezgod pri delu in na poti po posameznih temeljnih organizacijah in DS:

TOZD	Nesreče pri delu	Izgubljeni dnevi	Nesreče na poti	Izgubljeni dnevi
Elektroplavž	—	12	—	—
Jeklarna I	1	17	—	—
Jeklarna II	1	9	—	—
Valjarna I	3	16	2	137
Valjarna II	3	41	—	—
Jeklovlek	1	5	—	—
Livarna I	2	43	—	—
Livarna II	7	192	3	46
Obdelovalnica valjev	1	31	—	—
TT — Montaža	1	14	1	5
Elektroobrat	—	22	1	26
Vzdrž. dvig. transp. naprav	1	19	—	—
Transport	1	10	—	—
GSKG	1	38	—	22
DPG	1	9	—	—
DS za prip. proizvodnje	1	1	—	—
DS za invest. in razvoj	—	17	—	—
DS za finance	—	—	1	5
Skupaj DO	25	496	8	241

SVETOVNI DAN ZDRAVJA - 7. APRIL

(Nadaljevanje z 10. strani)

O pomembnosti arterijske hipertenzije, njenim zgodnjim odkrivanjem in zdravljenju govorijo tudi statistični podatki, da znatno dlje živijo tisti, ki imajo normalen krvni pritisk, odnosno nižje vrednosti krvnega pritiska v odnosu na osebe z arterijsko hipertenzijo. Glede tega je cilj zdravstvene službe in nas vseh, da se osebe z zvišanim krvnim pritiskom začnejo takoj zdraviti s pogostejšimi obiski pri zdravniku, ker so za popolno in pravilno klinično oceno potrebna pogosta merjenja krvnega pritiska (v sedečem položaju, idealno pa je tudi v ležečem in stoječem) in da vsak posameznik prevzame splošne mere, ki pospešijo znižanje krvnega pritiska in ki so pomembne za vse oblike arterijske hipertenzije.

Te splošne mere pa so:

— zmanjšanje telesne teže, ki je glavni cilj pri zdravljenju bolnikov, ki so predebeli;

— fizična aktivnost — ne sme se je zanemariti in se mora izvajati v obliki peščenja, lažje gimnastike;

— normalno spanje in počitek, ki so neobhodni za fizični in psihični mir bolnika;

— psihično umiriti bolnika, odkrivanje in odstranjevanje tistih vzrokov, ki neposredno vplivajo na bolnika;

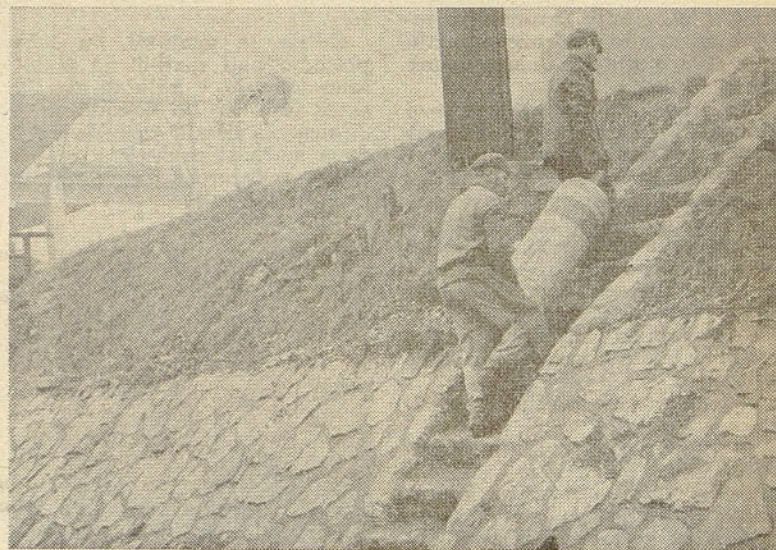
— zdrava prehrana, ki mora vsebovati čim manj soli in masti — hrana naj bo pripravljena na olju ali rastlinski masti;

— prepoved kajenja, kava in alkohol dovoljena v manjših količinah.

Kdo bo odgovoren za morebitno nezgodo?

V mešalni postaji jeklenke s propan-butan plinom za livarno II in kuhinjo. Jeklenke dostavlja jo dnevno s kamionom na ceto

dar je ta varianta kasneje odpadla. Naslednji predlog je bil, da se uredi prevoz s kamionom iz smeri od jeklarne I prek že-



Težko in nevarno prenašanje jeklenk

do stopnic, od koder jih delavci nosijo prazne oziroma polne po stopnicah. Omenjeno prenašanje po zelo strmih in težko dostopnih stopnicah, predstavlja za te delavce precejšen napor in še večjo nevarnost za padeč, katerega posledice bi bile lahko usodne. Na ta problem je bilo že nešteto urgenc. Pred dvema leti je bil tovariš Milan Mežnar, takrat zaposlen v službi varstva pri delu, zadolžen, da pripravi načrt naprave za transport jeklenk, ven-

lezniških tirov, kar bi se dalo brez velikih stroškov tudi urediti; s kamionom bi lahko pripekljali jeklenke do nevarnostne cone, od koder bi jih znosili približno 10 m daleč po ravnem terenu. Temu predlogu pa nasprotuje vodstvo železniškega transporta z mnenjem, da je že itak preveč prehodov čez železniške tire. Mnenja sem, da bi se kljub vsemu z dobro voljo našla pametna rešitev tega problema, preden bo prišlo do nesreče.

Gasilska kronika

Gre za nevarnost gozdnih požarov, ki so prav v spomladanskih mesecih najbolj pogosti. Vzroki za to so predvsem v tem, da so ila gozdov v tem času še nepokrita s svežo ledino in pa v tem, ker spomladi vršimo čiščenje gozdov in travnikov ob gozdovih s sežiganjem odpadkov. Kaj pomenijo gozdne površine za gospodarstvo in za počutje človeka, dobro vemo. Čuvati gozd pred požarom je dolžnost slehernega občana, ne le takrat, kadar ga požar neposredno ogroža, temveč že prej, to je v obliki preventive. Varstvo gozdov pred požarom je posebej urejeno z republiškim predpisom, v katerem so zajeti predvsem naslednji najvažnejši požarnovarnostni ukrepi:

1. Prepovedano je kuriti v gozdovih in v bližini gozdov v suhem in vetrovnem vremenu, kadar pa vetra ni, je dovoljeno kuriti samo pod nadzorstvom.

2. Opozarjamo vse, ki se mudijo v gozdu, da je kurjenje in odmetavanje gorečih vžigalic ter neugaslih cigaretnih ogorkov, prepovedano.

3. Obvezujejo vse občane, ki se mudijo v gozdu ali neposredni bližini, predvsem v času vikendov, da poskrbijo za ukrepe, s katerimi bi preprečili nastanek požara, če pa požar nastane, so ga dolžni pogasiti.

Glede na gozdni sestav so iglavci najbolj izpostavljeni nevarnostim požara, saj se ti glede na biološki sestav drevja (smola) hitro širijo.

Glede na vrste gozdnih požarov so najbolj pogosti talni požari, pri čemer gori suha trava, listje, humus, grmičevje in razni drugi odpadki. Talni požar gasimo tako, da tolčemo po njem od roba proti notranjosti s svežimi vejami, povezanimi v šop, z lopatami in gasilskimi metlami. Večkrat smo tudi v takšni situaciji, da goreče površine posipavamo z zemljo ali polijemo z vodo, kjer je le ta dosegljiva. Pri gašenju moramo uporabiti tako taktiko, da ogenj obkrožimo na določeni površini in mu preprečimo nadaljnje prodiranje.

Če menimo, da ognja kljub prizadevanju ne bomo mogli sami obvladati, pokličimo najbližjo gasilsko enoto, obvestimo ljudsko milico in gozdarskega uslužbenca. Tudi po prihodu gasilcev je vsak občan po zakonu dolžan pomagati pri gašenju.

Na koncu še posebno opozorilo glede igre otrok z ognjem, saj leti povzročijo veliko gozdnih požarov. Pravočasno jih opozorimo na te nevarnosti in ne dovolimo nošnje in uporabe vžigalic in drugih vžigalnih predmetov.

ŠPORT IN REKREACIJA

BOGAT ZAKLJUČEK ZIMSKE SEZONE

V mesecu februarju in prvih dneh meseca marca je bilo v organizaciji TVD Partizan, komisije za rekreacijo in občinskega

sindikalnega sveta vrsta tekmovalcev v smučanju, katerim so se v velikem številu odzvali naši delavci in mladina Stor.



Skupni posnetek najboljših v tekmovalstvu za »Mladenov pokal« z Zeličevima

MLADENOV POKAL

V organizaciji TVD Partizan Store je bilo 18. februarja 1978 na smučiščih pri Celjski koči tekmovalje v veleslalomu za »Mladenov pokal«. Tekmovalja se je udeležilo 64 tekmovalcev.

Pred pričetkom tekmovalja je Tine Veber v imenu društva TVD Partizan v svojem govoru označil pomen tega tekmovalja in izrazil željo, da bi to tekmovalje postalo vsakoletna tradicionalna prireditel.

REZULTATI TEKMOVANJA V VELESLALOMU

Pionirke od 12 do 14 let:

1. Kroflič Tina
2. Kajba Milojka
3. Sivka Breda

Članice:

1. Veber Jasna
2. Čanžek Marjana

Pionirji od 12 do 14 let:

1. Kavka Dejan
2. Arčan Jože
3. Bokšan Gorazd

Nastopilo je 26 pionirjev. Zmagovalec Dejan Kavka pa je prejel tudi pokal.

Mladinci od 14 do 18 let:

1. Kozelj Bojan
2. Arzenšek Uroš
3. Škornik Igor

Člani nad 18 let:

1. Lorgar Edo
2. Kolar Marjan
3. Drobne Albin

Nastopilo je 26 tekmovalcev.

PRVENSTVO ŽELEZARNE V VELESLALOMU

Pod pokroviteljstvom komisije za rekreacijo Železarne Store je bilo pri Celjski koči tekmovalje

železarjev v veleslalomu. Tekmovalja se je udeležilo 99 tekmovalcev, ki so bili razdeljeni v več starostnih skupin. Tekmovali so na dveh progah, ki jih je postavil Tine Veber. Proge niso bile zahtevne vendar pa so omogočale tekmovalcem, da so pokazali vse svoje smučarske sposobnosti in tekmovalni duh. Dosežena mesta posameznikov so veljala tudi za ekipno oceno. Zato so ob progi in na cilju bili navijači posebno glasni z vzpodbujanjem svojih tekmovalcev.

Tekmovalje je bilo odlično organizirano. Tudi močno sneženje ni vplivalo na razpoloženje tekmovalcev in gledalcev, ki so vztrajali ob progi in na cilju vse dotlej, dokler ni skozi cilj prišel zadnji tekmovalec.

REZULTATI TEKMOVANJA NA PROGI A:

Skupina do 25 let:

1. Kavka Aleš, TT
2. Galuf Srečko, TT
3. Šeruga Mitja, elektroenerg.

Skupina od 25 do 35 let:

1. Žekar Bogdan, inv. in razvoj
2. Lorgar Edi, TT
3. Renčelj Miran, inv. in razvoj

Skupina od 35 do 45 let:

1. Mastnak Maks, mehanična
2. Veber Tine, OSS
3. Senčič Srečko, OSS

REZULTATI TEKMOVANJA NA PROGI B:

Skupina do 25 let:

1. Kranjc Vinko, TT
2. Herman Milan, TT
3. Zupanc Franc, elek.-energ.

Skupina od 25 do 35 let:

1. Čanžek Vlado, mehanična
2. Ojsteršek Jože, MO
3. Kresnik Janez, elek.-energ.

Skupina od 35 do 45 let:

1. Kumpenger Ivan, MO
2. Pisanec Stefan, OSS
3. Rozman Rudi, MO

Skupina nad 45 let:

1. Kranjc Emil, valjana
2. Kavka Franc, OSS
3. Zupanič Konrad, OSS

Zenske so tekmovalje na progi B — rezultati:

1. Čanžek Marjana, OSS
2. Kavka Lidija, elek.-energ.
3. Sikole Jožica, OSS

Ekipne so se razvrstile takole:

1. Tovarna traktorjev
2. Kontrola kakovosti in razvoj
3. Skupne službe
- 4.-5. Elektro-energetski
- 4.-5. Mehanična
6. Mehanska obdelava
7. Livarne
8. Valjarne
9. Jeklarne (samo dva tekmovalca).

Ob zaključku so prvi trije tekmovalci prejeli kolajne in praktična darila. Kolajne za dosežen uspeh je tekmovalcem podelil v. d. predsednika poslovnega odbora Dušan Burnik, dipl. ing.

PRVENSTVO SLOVENSKE ŽELEZARNE

Finale letošnjih zimskih tekmovalj za železarje iz Stor je bilo na Gorenjskem — na prvenstvu Slovenskih železarj.

V odlični organizaciji Konference osnovnih organizacij sindikata »VERIGA« Lesce in v prelepem sončnem vremenu so se slovenski železarji pomerili v veleslalomu, sankanju in v tekih.



Podelitev kolajn najboljšim v medobratnem tekmovalju

Tekmovalja Slovenskih železarj so se udeležile vse ekipe razen ekipe TOVIL iz Ljubljane.

Na smučiščih Zatrnika so potekali boji za čimboljše uvrstitve v veleslalomu.

Prve so štartale ženske, ki so bile razdeljene v tri starostne skupine:

— v starostni skupini nad 35 let je Kavka Lidija zasedla 6. mesto,

— v starostni skupini od 25 do 35 let je bila Čanžek Marjana 7. in Bohorč Nada 12.,

— v starostni skupini do 25 let pa je bila Sikole Jožica deveta.

Ekipno je pri ženskah zmagala Železarna Jesenice.

V tekmovalju v veleslalomu za moške so naši tekmovalci dosegli naslednje razvrstitve:

— v starostni skupini od 35 do 45 let je bil 6. Mastnak Maks, 7. Rozman Franc, 12. Senčič Srečko itd.,

— v starostni skupini do 25 let je bil Galuf Srečko 11., Stojan Jože 13. in Holcinger Karli 15.

Ekipno je zmagala Železarna Jesenice.

Smučarski teki so vedno zanimivi. Tudi tokrat so prva mesta zasedli tekači Raven in Jesenic. Proge so bile odlično pripravljene. Pripravili so jih prizadavni smučarski delavci Partizana Gorje.

Na progi dolgi 6 km so tekmovali člani v starostni skupini do 35 let. Med 18 tekmovalci so Storjani zasedli naslednja mesta: Zupanc Franc 15., Vrtovec Branko 14. in Štante Rudi 16. mesto. Člani nad 35 let starosti so tekmovali na 3 km dolgi progi. Našo ekipo sta zastopala brata Kavka. Med 20 tekmovalci je Franci zasedel 10. mesto, Marjan pa 12. mesto.

Med ekipami je bila prva Železarna Ravne.

V sankanju smo prvič nastopili tudi z žensko ekipo in dosegli nepričakovano dobro uvrstitev. Tako je bila Jereb Jožica tretja in prejela kolajno, Lamutova pa peta. Ekipno so bile naše tekmovalke druge.

Moški v sankanju so zasedli pričakovana mesta. Spreitzer Hinko je bil 9., Drobne Albin 12., Kavčič Franc 17. in Selič Edi 18. med 21 tekmovalci.

Ekipno je moška ekipa zasedla 4. mesto.

Z udeležbo in rezultati naših tekmovalcev smo lahko zelo zadovoljni, saj ob pogojih, ki jih imamo v Storah, dosegamo razmeroma dobre uvrstitve med slovenskimi železarji.

KADROVSKE VESTI

V mesecu februarju so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

NOVI ČLANI NAŠE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

Žafran Jože, NK delavec — jeklovlek; Jug Branko, NK delavec — obrat transport; Romih Branko, NK delavec — vzdrž. transp. sred.; Jagodič Edo, KV avtomehaničnik; Dolšak Anton, NK delavec; Oberski Franc, KV avtomehaničnik — montaža TT; Strašek Anton, NK delavec; Smrečnik Boris, KV avtomehaničnik; Carevič Miodrag, NK delavec; Matič Peter, NK delavec; Vuković Radenko, NK delavec — TT mehanska obdelava; Marič Srečko, KV avtomehaničnik; Vizjak Ivan, SS strojni tehnik — TT materialno koop. s.; Selič Sonja, SS ekonomski tehnik v TT kontrola kvalitete; Knez Zlatko, NK delavec; Fras Marija, telefonist-administrator — merilna služba; Gajser Jožef, NK delavec — nadzorna služba; Sikošek Milena, KV administrator — odd. za splošne zadeve; Mernik Stanislava, NK delavka — tajništvo DPO; Kamenik Viljem, NK delavec; Gobec Branko, NK delavec; Sivak Stjepan, NK delavec; Čekić Miloš, NK delavec; Malbašič Milica, NK delavec — livarna I; Lončarič Miroslav, NK delavec — livarna II; Dujic Marjan, NK delavec — jeklarna I; Vodeb Bogdana, KV prodajalka — el. plavž; Kopranović Milomir, NK delavec; Bojanič Brane, NK delavec; Dizdarevič Esad, NK delavec; Jurše Vladimir, NK delavec; Tovornik Jožefa, KV administrator — valjarna I; Gračner Silvo, NK delavec — valjarna II; Konec Marija, NK delavka — komunala.

IZ JLA SO SE VRNILI

Jošt Marjan, KV strugar — TOZD kontrola kakovosti; Vodišek Stanko, PK žerjavovodja — MO obdelovalnica valjev; Loknar Karl, PK strugar — MO obdelovalnica valjev; Mikolič Jožef, KV strugar — MO obdelovalnica litine; Pantoš Milanko, KV strugar — MO obdelovalnica litine; Hebar Jožef, VS ing. kemije — TOZD kontrola kakovosti; Šeško Drago, KV elektromehaničnik — elektroobrat; Pečnik Franc, NK delavec — valjarna II; Prebreza Šefki, NK delavec — livarna I.

Želimo jim prijetno počutje med nami!

SAMOVOLJNO ZAPUSTILI DELOVNO ORGANIZACIJO

Ajeti Halil, NK delavec — jeklarna I; Jošt Drago, NK delavec — valjarna I; Memeti Gafur, NK delavec — livarna I; Majdandžić Karlo, PK armirec — valjarna I; Tramsšek Viktor, NK delavec — el. plavž; Horvat Franc, PK premikač — obrat transport; Softić Zilhad, NK delavec — jeklarna I; Arsenić Dragoljub, PK elektrovarilec — livarna II; Lipar Jože, NK delavec — valjarna II; Obradović Stanko, KV mehanik kmet. strojev — livarna I; Mastnak Franc, KV strugar — MO orodjarna; Krušlin Dragutin, NK delavec — livarna I; Zakovšek Rado, NK delavec — jeklovlek; Plevnik Dragomir, NK delavec — livarna II.

Po lastni želji je odšel Nikolič Petar, NK delavec — livarna I.

Iz DO je bil izključen Duspava Ivo, NK delavec — jeklarna I.

Sporazumno s podjetjem so odšli:

Jager Viktor, KV livar — TT kontrola kvalitete; Rataj Ivan, KV strugar — obdelovalnica litine in Merslavič Franc, ekonomist iz komerciale.

Zaradi prekinitev v poizkusni dobi sta odšla:

Lončarič Miroslav, NK delavec iz livarne II in Jurše Vladimir, NK delavec iz valjarne I.

Odpoved delavca:

Polak Albin, NK delavec — TT montaža; Delić Hazim, NK delavec, livarna II, Podjavoršek Venčeslav, KV elektromehaničnik — elektroobrat; Firant Rajko, NK delavec — jeklarna I; Romih Srečko, KV avtoklepar — oddel. za kakovost; Guček Anton, PK transportni delavec — obrat transport; Rupret Rozalija, ekonomski tehnik — priprava vzdrževanja.

NARAŠČAJ V DRUŽINI SO DOBILI

Tepić Momčilo, valjarna II in Tepić Ljepsava, komunala; Butinar Darko, kontrola kakovosti; Porić Asim, livarna I, Močnik Jože, valjarna I, Kladnik Franc, elektroobrat, Hažić Edhem, valjarna II, Domanjko Ivan, priprava MO in Domanjko Zdenka, finančni sektor; Regoršek Srečko, mehanična delavnica; Jazbec Ivan, livarna I in Jazbec Marija, energetski obrat; Tomšič Vlado, MO orodjarna; Doberšek Franc, energetski obrat; Husić Okan, jeklarna I, Šket Alojz, jeklarna I in Vreže Jože, livarna II.

ODŠLI V JLA

Hrovat Franc, KV avtomehaničnik — TT montaža; Gajšek Srečko, NK delavec — valjarna I; Knafele Danijel, NK delavec — mehanična delavnica; Smole Franc, NK delavec — vzdrž. tr. sred.; Pajek Leopold, KV strugar — obdelovalnica valjev.

NA NOVO ŽIVLJENJSKO POT SO STOPILI

Na novo življenjsko pot so stopili:

Dečman Jože, Stojan Jože in Bek Janez iz jeklarnice II; Podja-

voršek Venčeslav in Novak Anton iz elektroobrata; Krajnc Drago iz energetskega obrata; Marič Srečko iz TT — skladišče; Guček Janez iz livarne II in Čepin Miloš iz TT mehanska obdelava.

Vsem želimo obilo družinske sreče!

Popravek:

Pri kadrovskih vesteh je bilo v zadnji številki Storskega železarja pomotoma navedeno, da se je tov. Anderluh Anton iz nadzorne službe poročil.

Pravilno je, da je dobil naraščaj in se za nastalo pomoto opravičujemo.

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU

DELOVNO OBVEZNOST SO KRŠILI

1. BERGHAUS Silvo, livarna II, dne 17. 12. neopravičeno izostal z dela, dne 25. 12. 1977 prišel vinjen na delo — **javni opomin**.

2. BEČIRI Sabri, livarna II, dne 12. 12. 1977 neopravičeno izostal z dela, dne 17. 12. 1977 odklonil delo — **javni opomin**.

3. ZEKA Nuhi, livarna II, dne 17. 12. 1977 odklonil delo — **javni opomin**.

4. BALIJA Ismet, valjarna II, dne 8. 9. 12. 1977 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

5. GRADIČ Alojz, valjarna I, dne 5. in 6. 12. 1977 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

6. ŽAGAR Franc, valjarna II, dne 8. 12. 1977 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

7. MILEKIĆ Milenko, jeklarna I, dne 9. 10. in 11. 12. 1977 neopra-

vičeno izostal z dela — **javni opomin**.

8. KRAMPERSEK Matija, valjarna I, dne 21. 12. 1977 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

9. FIJAVŽ Ljubko, valjarna II, dne 7. 12. 1977 zastružil valj, dne 8. 12. 1977 namerno napačno prikazovanje opravljenega dela — **javni opomin**.

10. BRKIĆ Pero, valjarna I, dne 15. 12. 1977 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

11. KUŽNER Avgust, livarna II, dne 25. 12. 1977 prišel vinjen na delo, dne 17. 12. 1977 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

12. AUDIN Fetah, livarna II, dne 17. 12. 1977 odklonil delo — **javni opomin**.

1. SEKIRAOQA Shaib, livarna I, od 21. 10. do 7. 11. 1977 in 17. 12. 1977, dne 9. in 10. 1. 1978 neopravičeno izostal z dela — **prenehanje delavca v združenem delu pogojno za 1 leto**.

2. HUSKIĆ Adil, livarna I, od 19. 9. do 1. 10. 1977 neopravičeno izostal z dela — **pogojno prenehanje delavca v združenem delu za 1 leto**.

3. KECMAN Milan, livarna II, dne 45. in 28. 12. 1977 neopravičeno izostal z dela — **prenehanje lastnosti delavca v združenem delu pogojno za 6 mesecev**.

4. FIRER Dušan, livarna II, dne 31. 10., 2. in 19. 11. 1977 neopravičeno izostal z dela — **prenehanje lastnosti delavca v združenem delu pogojno za 6 mesecev**.

5. MLAKAR Viktor, jeklovlek, dne 26. 11. 1977 samovoljno zapustil delovno mesto ob 18. uri, dne 1., 2. in 3. 12.; 19. 11. ter 20. in 21. 10. 1977 neopravičeno izostal z dela — **prenehanje lastnosti delavca v združenem delu pogojno za 6 mesecev**.

6. ŽLENDER Jože, jeklarna I, dne 5. 11. 1977 neopravičeno iz-

ostal z dela — **prenehanje lastnosti delavca v združenem delu pogojno za 6 mesecev**.

7. JAKOVLJEVIĆ Milan, valjarna I, dne 16., 17., 18. in 19. 11. 1977 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

8. VERK Marjan, valjarna I, dne 26. 11. 1977 neopravičeno izostal z dela — **prenehanje lastnosti delavca v združenem delu pogojno za 6 mesecev**.

9. PEER Jože, valjarna II, dne 7. in 8. 10. 1977 neopravičeno izostal z dela — **prenehanje lastnosti delavca v združenem delu pogojno za 6 mesecev**.

Store, dne 10. 3. 1978

Pravna služba

Zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti vsega dospelega gradiva. Objavljeno bo v naslednji številki »Železarja«.

STORSKI ŽELEZAR — Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA STORE — Izhaja enkrat mesečno — Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Gabršček Jože, Knez Peter, dipl. ing., Kavka Franc, Renčelj Vlado, Uršič Rudi, Zmahar Ivan — Odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-I/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO Celje — TOZD grafika — Rokopisov ne vračamo.